FERİT EDGÜ

KAÇKINLAR

ÇAN YAYINLARI
İstanbul
1 9 5 9

GÜNEŞ ESKİN'E

ferit edgü

kaçkınlar

İstanbul
1959

1. kitap

kaçkınlar I

prolog

"Le fou entend un autre tic tac"
H. Michaux

bir höcreye tıktılar. Soluktu, sap-sarıydı ışık. Tepeden geliyordu. Köşede yatan adamı gördüm. Sırtım kapıya dayalıydı. Bıraktıkları gibi. Dövecekler sanmıştım. Ama dövmediler. Ense köküm ağrıyor. Çok ağrıyor. Gene de rahatım. Oyuncakçının camını kırdım diye getirdiler beni buraya. Birisi de lokantanın duvarına işemiş. Herkesin içinde çıkarıp... Oh, oh... gülüyorlardı dışarda. Beni buraya getirene anlattı. Sarı bıyıklısı, - oh, oh yan yana - dedi. Yanındaki de bir şeyler söyledi. Gülüştüler. İşte o. Yatan o olacak. İşemiş. Herkesin içinde. Herkesin. Ne güzel. Nasıl da uyuyor. Belli zaten. Bense...

kırdım. Gene görsem gene kırarım. Piş-

man değilim. Pişman değilim. Orda duruyordu. Mahpus. Öbürlerinden nasıl ayrıydı. Onu kurtarmak için yaptım. Işıklı yeşil suda nasıl oynaşsızdı. Nasıl ayrı... Bırakılmış. Hemen tanıdım. Öldürdüğüm balık. Tuzak kurmuşlardı bana. Kimbilir nerden buldular ? Çürümemiş demek daha. Yeniden canlı. Bana bunu...

Onların akılları var. Her şeyi bulur onlar. Yüzyıl önce yitirmiş olsam da. Üç gün durdum seyrettim. Üç gün : üç yüz yıl. Ah upuzun. Bu sıcaklarda. Gerçekten hava çok sıcak. Terliyorum. Güneş beynimi yakardı. O sarı saçlı bebek ? Yattım mı onunla ? Küçümencik elleri vardı. Kuş ağzı. Öptüm onu. İlkin ensesinden. Ses çıkarmadı. Sonra balıklarımı göstermiştim. Ekmek parçaları atmıştık. Hepsi üşüşmüşlerdi ekmeklere. Yalnız o... Bak o yemiyor, bak. Küçümencik elleri vardı. Elimi suya sokup karıştırdım. Bulandı su. Onu yakaladım. Solungaçları titriyordu. Ağzı açılıp kapanıyordu. Bıraktım suya. Dibe gitti. Dibe. Öyle kaldı. Sabahleyin baktım suyun üstünde yüzüyor. Ölmüş. Ölmüş. Bahçeye erik ağacının altına gömmüştüm. Gün'e söylemedim. Gün. Gün. Gün Gün'dü adı. Büyüktüm. Annemle hamama gitmiyordum. Gün'ün annesi beni sevmezdi. Benimle oynamasını istemezdi. Öldürmek isterdim o kadını.

Görmeseydim... o benim eski...

Saçlarımı gördüm. Alnımın üstünde perçemim vardı. Eskisi... eski perçemim. İpekcene yumuşak. Sarı, sapsarı. Onunki gibi. Onunki arkadan iki sıralı örülü olurdu. Örgülerini kaldırır ensesinden öperdim. İçim kabardı. Gülümsedim. Hemen de anladım ardından. Aldatamazlardı beni. Eski perçemimi, çocuk yüzümü göstererek aldatamazlardı. Burkuldum. Balık. Benim öldür-

düğüm balık -gerçekten onu ben öldürmüştüm- camın gerisinde, bu tuzağın içinde yeşil renkler içinde, öbür balıklardan ayrı, dipte oynaşsız duruyordu. Duruyordu. *Akvaryum*... Bu kelime güneşli bir gün gibi. Saçma yalnızlık. Gün'ü de gördüm orda. O an üçümüz beraber. Ben dışardayım. Eski ben, camdan parlak ışıtlılı bana bakıyordu. Bunaldım. Yumruğuma doladım mendilimi. Bu işkence... Onların işkencesine beyaz yumruğumu indirdim. Sokakta kimseler yok sanıyordum. Cam kırıklarının üstünden aştım. Akvaryuma elimi çıplak sol elimi daldırdım. Buldum dipte onu. Gözleri soğuk, ışıltısızdı. Tıpkı o. O işte. Tırnaklarımla etini deldim. Sesi bile çıkmadı. Parçaladım. Oysa canlanmasını istiyordum. Onun için...

Biraz olsun kanı çıkmadı. Daraltılmış dünyalarında...

Çevrem insanlarla dolmuştu. Gittikçe sıklaşıyorlardı. Hava alamıyordum. Üstlerine atılıp, acığa çıkayım dedim. Kıskıvrak yakaladılar. Bir ikisi yumruk vurdu. Karşı koyamadım. Sonra polisler geldi.

Sorguya çektiler. Daktilo dırıltılarının arasında, söylediğimi duymadan. Zaten nedir ki ? Nedir ki ? Alıp buraya getirdiler. Aynı. Ben geldikten az sonra adam uyandı. Gözlerini uğuşturarak ayağa kalktı. Gün ışıyordu. Oda aydınlanıyordu. Pis oda. Bana baktı. Bir kelime olsun söylemedi. Gitti pencerenin önünde durdu. Çıkarıp işiyecek sandım o anda. Kimbilir neden ? Aklıma geldi. Lokantada. Kapının önündeki konuşma. Güldüm. Balıklarımı gösterdiğimde gülmüştü Gün. Gün. Benim balığım. Benim... Yanıma çömeldim. Dipte duran balığı gösterdim. Yaşıyor mu o dedi. Yaşıyor, dedim. Elimi suya sokup

Gün'ün her yanı ap-aktı. Ensesinden öptüm. Hiç ses etmedi. Gülüyordu, gülmesini kesti. Bir daha öptüm. Ayağa kalktı kaçtı. Annesinin yanına gitti. Bir daha da yaklaşmadı yanıma. Annesi... annesi... Geceleri yatağıma girince onu düşünürdüm. Uykularıma girerdi. Böylece. Balıkla beraber onu da aldım. Onun taşbebekleşmiş güzelliğini. Elimden yere düşer düşmez kırıldı. Paramparça oldu.

Gittim adamın kalktığı yere oturdum. Sıcaklığını duydum. Başını çevirdi. Gözlerimin içine baktı. Güleçti suratı. Bir anda ısınıverdim. Demek lokantada duvara işedin dedim. Güldüm. Gülümsemeye çalıştım. İyi ettin dedim. İyi ettin. Suratı değişti. Yanıma geldi. Korkuya kapıldım. Nasıl dedi. Nasıl yani ? Hiç dedim. Hiç. Bana ne ? bana... İyi ettiniz iyi. Nasıl duvara mı? Ben mi ? dedi. Şaşkındı. Meraklanmayın dedim. Ben de suçluyum. Ben de. Hayır dedi. Meraklanmıyorum, dedi. Fakat bana anlatır mısınız ? Ben çünkü hiç bir şey, evet ? Duyduklarımı anlattım. Lokantanın duvarına çıkarıp... Görmüşüm gibi anlattım. Şaşkındı. Gözleri ne güzel şaşkındı. Kafasını kaşıyordu. Sürekli. Bundan tedirgin oldum. Hiç bir şey hatırlamıyorum dedi. Buna inandım. Sesi dümdüzdü. Benim niçin burda bulunduğumu sordu. Anlatmıyayım, bir yalan uydurayım, dedim. Caydım. Çünkü ayrı olan hiç bir şey... Anlattım. Oyuncakçının camlarını kırdım, dedim. Anlattım, anlattım, anlattım, hepsini yalansız, olduğu gibi anlattım. Sonra kapı açıldı. Beni buraya getiren polis. Gel diye eliyle işaret etti. Omzumda elinin değdiği yerler yara olmuştu. Kabuk bağlamıştı. Şimdi yeniden dokunursa acı verecekti. Elleri. Şişman, ağır elleri. Sarı bıyıklı elleri. Üstüme geldi. Omzumdan tu-

tacak sandım. Sinirlerinin bütün gerginliğiyle, Gel diyecek. Gel. Seni istiyorlar. Beni istiyorlar. Onlar. Boş kapıdan dışarı fırladım. Ne yapacağımı bilmiyordum. Elbet burdan kaçamazdım. Karşı duvara yapıştım. Bir kene gibi. Gözlerimi yumdum. Bir karanlığa yuvarlandım. Tutunacak hiç bir yeri yok. Uzun bir zaman yuvarlandım. Birisi omzumdan tuttu, çekip çıkardı. Nereye kaçacaksın bakalım ? dedi. Ha ? Ha ? Tutuşları altında ezildim. İteledi. Önüne kattı. Loş koridoru geçtik. Bir başkası. Bir başkası. Bir başkası, bir başkası, bir başkası, bir başkası, bir başkası, bir başkası, bir... Bunaldım. Beynim zonklamaya başladı. Bir kapının önünde durduk. Koyu, yer yer rengi atmış, kirli kahverengiydi. Yanımdaki kapıya vurdu. Açılan kapıdan içeriye itti beni. Burası aydınlıktı. Pencereden denizi gördüm. İçimde bir rahatlık yarattı. İki adım attım. Masada oturan adamı gördüm. Korktum. Gözleri üstümdeydi. Ayakta kararsız duruyordum. Karşısına oturmamı istedi. Oturdum. Hiç karşılaşmadığı bir yaratığı inceler gibi baktı uzun zaman. Yedi beni. Yedi. Yeni yaralar açtı. Açtı ki her yanımda derin sızılar duydum. Sonra birden konuşmaya başladı. Ağzı durmaksızın açılıp kapanıyordu. Bense onun sesini duymuyordum. Denizi düşünüyordum. Sıcaktı. Terliyordum. Çok terliyordum Kaşınıyordum. Yalnız olsam... Nasıl ferahlarım. Ayağa kalktı. Çevremde dolaşmaya başladı. Birden ip ince kendi sesimi duydum. Bir çatlaktan çıkarcasına. Kendi sesimin arasından onun sesini de duyuyordum. Omuzumu dürtükledi. Duyuyor musun ? Duyuyor musun ? Ha dedim. Gülümsemeye çalıştım. Suratı kızarmıştı. O da terliyordu Evet dedim. Niçin sorduğumu cevaplamıyorsun" dedi. Cevaplıyorum dedim. Titrek. Cevaplıyorum

ya dedim. Yerine oturdu. Önündeki kâğıda bir şeyler yazdı. Susta. Dudaklarını ısırıyor, duvarlara, tavana bakınıyordu. Kâğıdı buruşturdu masanın altına attı. Sıkıntılıydı. Anladım. Oh, oh sevindim. Göz göze geldik. Ne bakıyorsun hayvan hayvan dedi. Hiç dedim. Demeye çalıştım. Duymadı sanıyorum. Söyle dedi neden kırdın mağazanın camını. Ne cevap vereyim diye düşündüm. Bulamadım. Her şeyi bu adama... Katiyyen. Katiyyen. Bir sebebi yok dedim. Canım sıkılıyordu... O an gerçek sebebin bu olduğunu sandım. Böylesi duygular taa eskiden... Canım sıkılıyordu dedim. Kelimelerin üstüne basarak herkesin canının sıkıldığını söyledi. İyi dedim. Herkesin dedi. Benim bile. Ama kimse camları kırmıyor. Onun da, onun da canı sık... Ben herkes değilim dedim. Kimsin sen dedi. Kinliydi sesi. Hiç kimse değilim dedim. Masanın üstünde duran cetveli aldı. *Herkese olan kinini benden...* Ürperdim. O kalın şimşir cetvelle vuracak sandım. Düşüp kırılacam sandım. Onun gibi. Gün gibi. Kendi eline vuruyordu. Acıtmadan, usuldan. Ne iş yaparsın sen ? dedi. İlk gittiğim karakolda da sormuşlardı. Hiç bir iş yapmam demiştim. Gene öyle dedim. Canım sıkılınca cam kırarım diyecektim, diyemedim. Eğlendiğimi anlar. Elindeki, tahta, şimşir cetvel. Bir işim yok dedim. Cıgarasını cam tablada ezdi. Darmadağın etti. Benim kafamı eziyor sandım. Öylesine korktum. Kafatasımın çatırdısını duydum. Elindeki cetveli bana doğru sallıyordu. Demek hiç bir iş yapmazsın, demek boş gezenin... camları demek... can sıkıntısı ha... Gözlerimi yumdum. Bana doğru gelen şimşir görüntüsünü görmiyeyim diye. Olduğundan büyük, bana doğru gelen, dayanılmaz acıtıcı...

yalnızım o kadar yalnızım ki... camları

kıracak kadar... onu gördüm... Gün. Gün. Gün. Onun saçları kuş tüyleri eski sarı... Ben her şey balıklar... elimde kaldı ve bir damla olsun kanı... Üstüme çullanmayın... zaten ben... Uzun acıtıcı kork kork... Sarı. Gün sarı o da kırıldı... eskisi eskisi acı n'olur...

İçimden bir şeyler akıp gidiyordu. Tam göğsümden. Bir daha. Bütün organlarımı yitirdim, bomboş kaldım sandım. Belki gerçekten yitirdim. Bomboşumdur artık. Böyle yaşayıp gitmek. Gözümü açtım. Odada kimse yoktu. Biraz rahatladım. Masanın üstünde cetveli gördüm. Yerimden kalktım. Usulca cetveli aldım. Pencerenin önüne gittim. Pencereyi açtım. Ortalık güneşliydi. Denize baktım. Tertemiz, mavi genişliyordu. Dalgasızdı. Birden denize atladım. Ürperdim. Atlamış gibi ürperdim. Denizin soğukluğunu duydum. Aşağıdan taşıtlar, insanlar geçiyordu. Cetveli bıraktım. Kimbilir kimin kafasına düştü. Bunu düşünürken kapı açıldı. Kolumdan tuttular. Yavaşça tuttular. Yaralarım acımadı. İlk defa acımadı. Onların adımlarına uydum. Gene koridorlara çıktık.

Şimdi boş bir odadayım. Duvarlar apak badanalı. Bir defa daha gelmiştim. Yanıma kimseyi koymuyorlar. Dışarda gün ışığında insanlar var. Kara kısa pantolunlu, yarı çıplak, yarım giyimli insanlar. Benim elbiselerimi de aldılar. Bu kadar kötüler. Oysa ne kadar alışmıştım. Kimse gelemez artık yanıma. Kimse. Dört yanım duvar. Burası kireç kokuyor. Kireç kokusunu sevmiyorum. Yakında çıkarım burdan. Dışardaki bence insanların arasına katılırım. Otlara yatar, ağaçların gölgesinde dinlenirim. Hiç bir şey düşünmem. Ne balığı, ne Gün'ü, ne kendimi. Dışardakilerin biri belki bana çok yakındır. O lo

kantanın duvarına işiyen gibi. Fakat şimdi aramızda bu duvarlar var. Onları göremiyorum bile. Yalnız sesleri. Onların arasındaki yaşayışım da çok sürmez. Biliyorum. Geçen defaki gibi... Birisi gelir çıkarır beni. Yeniden insanların içine salarlar. Sanki dışarda daha az hapis.

odada

İskemleler, iskemleler, iskemleler, masa, yatak, yorgan, tıkış tıkış, darmadağın. Loş içersi. Perdenin aralarından ışık sızıyor. Tıkırtı yeniden, sandığın üstünden atlayıp ordaki çamaşırların -sırtımdan çıkardıklarımı yığıyorum, fırlatıp atıyorum, bir zaman sonra yeniden alıp giyiyorum- arasında yitiveriyor. O kocaman fare. Ama ben savaşmayı bıraktım. Çünkü o da bir başına. Dişisi yok. Yoksa var da ben mi görmüyorum ? Bunlar o kadar çok birbirlerine benziyorlar ki. Tiksiniyorum zaten, tıkırtısını duyunca başımı çeviriyorum, görmiyeyim diye dışarlara kaçıyorum. Işığı yakıyorum, gürültü ediyorum, ama alıştı bunlara, hiç tınmıyor. Neyle yaşıyor diye düşünürdüm. «Onlar herşey yer sanır, herşey yer.» Üstümdeki uyuşukluğu atıp yattığım yerden usulcana kalkıp isteksizliğimi yen

meye çalışarak kitaplarımı karıştırırken anladım bunu : Onlar herşey yer, ayırt etmeden. Kitaplarımı gevelemiş, hem de en yumuşak kâğıtlısını. Bunu görünce «iyi etmiş» deyip, gülümsemiştim kendi kendime. Ama hemen dudaklarımı büzdüm, gözlerime durgunluğunu geri verdim. O bir noktaya çakılı -sanki kendime- durgunluğunu. İnsanı dinlendiren, yalnız, yalnız, yalnız kendi yapan, dağıtmayan durgunluğu. Delirmemek için -bu ne zaman kafamda yer etmişti ?- kendi kendimle konuşmayı gülmeyi, aynanın karşısında saatlerce durmayı yasak etmiştim. Bütün bunları yapardım bir zamanlar. Uykumun süresince yüksek sesle konuşur, ürperir, yanımda beni öldürmeyi düşünen biri varmış da ona karşı geliyormuşum gibi bağıra haykıra uyanırdım. Soluk soluğa, ter içinde gecenin sessizliği içinde farenin tıkırtısını dinlerdim.

«Bu dünya cehennem, cehennem... Dışarda çevredekiler. Odanda, yalnız odanda... Gündüzleri çıkmayıp, başkalarına görünmekten kaçıp, bir sığınak gibi saklandığın, dağınıklığını sevdiğin, kirini tozunu benimsediğin odamda bile... fareler, burda da bir başka kılıkta... Bir yer yok mu ki...»..

İşte gözlerimi bir noktaya dikip, gözkapaklarımı yavaşça kapayıp, karalı kırmızılı, mavili dalgaların arasında bocalayıp bunalırken, her dakika daha çok bunalırken bu yoğun, bu yoğun, gırtlağımda sıkışan, zaman zaman da içimde kocaman, varlığımı çok aşan koca-kocaman boşluğu duyduğumda, dayanamamış, «savaşmak gerek» demiştim. Bir karar almıştım. Savaşım tabiî küçük olaraktı. Tam bana yakışan bir savaş. Oturduğum yerde. Zehirle. Zehri çok sevdiği, kokusuna dayanamıyacağı bir yiyeceğin üstüne sürüp

beklemek. Kendisini bekleyen ölümü katiyyen algılamadan, gelecekti. Kurtulmak için hiçbir çabada bulunmayacaktı. Benim kurtuluşum... Kendini acıdan ordan oraya atacak, geberip gidecekti.

Ordan oraya...

... bocalayıp duruyordum. İlkin kapanı düşündüğümü itiraf etmeliyim. Ama bu bana korkunç geldi. Bir cinayet işliyormuşcasına irkildim. Herkes böyle yapıyor deyip temize çıkarmaya çalıştım kendimi. Ama şimdi anlıyorum, sinsi sinsi görüyorum kendi kendime söylüyorum ki kapanı seçmeyişim kanlı bir cinayet görünüşünden kaçmaktan çok, ona bir kurtulma imkânı vermek istemeyişimden doğuyordu. -Fare kapanlarının yüzde yüz ölümü sağlayacak şekilde yapılmadıklarını biliyordum. -Böyle söylenip durmak, bocalamalarımı anlatmak neye yarar ? Ben kararımı, gerçekleştirdiğim kararımı söylemeliyim. Belki böylece...

Evet zehirlemekte karar kılmıştım. Bir dilim kaşar peynirinin üstüne sürdüğüm zehir-zehir; onu alabilmek için eczanelerin önünde az durakla mamıştım. Bana bunu vermiyecekler sanıyordum. İçimde korkumsu bir ürperti vardı. En sonunda daha önceden bildiğim bir eczaneye girmeyi göze aldım. Bir akşam vakti olmuştu bu. Kar-

kaldırımda, dakikalarca durup eczaneyi gözlemiş, hiç kimsenin olmadığı bir anda dalmıştım içeri. Tezgâhın gerisindeki çocuğa -bu daha önceden tanıdığım, çocukluğunda geçirdiği bir hastalığın kalıntılarını taşıyan eczacının oğluydu- fare zehiri istediğimi söyledim. Titreye titreye yerinden kalktı. Üstü o pis hayvanın resimleriyle dolu bir kutu uzattı. Elime değerken irkildim. Parayı ödeyip, dışarı fırladım. Öyle sanıyorum ki

adam şaşırmıştı. Ama bu kadarını göze almak gerekti. Kutu pardösümün cebinde olduğundan yüzlerce defa daha ağır geliyordu. Eve vardım. Usulca kapıyı açtım. Ev sahibi her zamanki gibi kapısını açtı baktı. Usulcana merdivenleri indim, odama girdim. «Oh, oh odama vardım en sonunda.» Kapıyı içerden kitledim. Peyniri önceden hazırlamıştım., zehri açıp üstüne sürdüm. Bulanık bir rengi vardı. Peynirin üstünde birden yeşile döndü. Yemyeşil oldu. «Tam zehir işte» dedim. İçin için güldüm. Ama elim titriyordu. İçimde bir tiksinti. Çamaşırlarımı tıkıştırdığım sandığın yanma bıraktım. Kapıyı usulca kapayıp dışarı çıktım. «Eh artık rahata kavuşacağım» dedim. Bunu sulamalı. Şerefine, herkesle omuz omuza içmek bahasına da olsa bir meyhaneye gidip içmeli. «Ben evde yokken o, ohh oh, bir ziyafete kondum diye... ohh oh...»

Gülüyordum. Kendimi tutamayıp dışa vuruyordum gülüşümü. Kurtulacağım, kurtulacağım.» İçiyordum boyuna. Eski günlerimdeki gibi. Nasıl içerdim eskiden. İşte gene aynı. Pis, ucuz, afyonlu şarap. Alışkanlığımı aşamamıştım gene. Aynı meyhaneye gelmiştim. Sahibi de, garsonu da, müşterileri de değişmişti ama ben yadırgamıyordum. Havası, havası...

«Ben burda içerken o orda ölecek oh, oh.»

Yalnız bir adam vardı burda, eski günlerden kalma, ölü gömücü bir yahudiydi. Josef. Dikkatle bakıyordu, suratıma. Belki de tanımıştır. Tanısa niçin yanıma gelmesin ama. Eskiden şarap ısmarlardım ona. O da o gün ölü çıkmışsa onu anlatırdı. «Zengin ölüsü bey zenginin ölüsü bile başka oluyor, bu akşam bendensin» derdi «Beni ne zaman gömeceksin Josef ?» derdim. Gülmesi yitiverirdi bir anda. Söverdi. «S..tirol git» derdi.

Ben şarabımı içer susardım. Bu ölüm düşüncesi bir kurt gibi yerdi içimi. Ölümümü kurardım. «Bunlar saçma saçma» derdim sonra. «Bir boşluktan doğan tutunacak bir dal? Ama nerde?» Ne?»

«Bu kadar boş mu hayatın?»

Birisi böyle sormuştu. Bir kadın. Özden olmaklığım, düşüncelerimi, duygularımı sakıncasız söylemekliğim yüzünden uzun boylu bir ilgi kuramamıştım onlarla -kadınlarla. Onlar- yani benim tanıdıklarım- yalanlarla, boş aldatmacalarla, bunların süsü sevişmelerle yaşamış, beni de bu yaşantılarına katmak isteyen kişilerdi. Benimse yalanlarla işim yoktu. Tek birşeye karar vermiştim, bunaldın mı, üstüne üstüne gideceksin. Daha çok bunalmaktan korkma. Belki de sevinçlerden kaçmam bu yüzdendir. Sahtelikleri daima yadırgadım. Sonunda herşeyde bir sahtelik aramaya başladım. Kuşkulu bokun biriydim. Neyse ki şimdi kendimden başka herşey ilgim dışında : Ah, buna bir inanabilsem. Başka olmak istememek... Benim de avuntum bu. Onun için odamdan dışarı çıkmak istemiyorum. Kalabalıklar yiyip bitiriyor insanı. İçimde bir hınç doğuruyor. Hele gündüzleri hemen hiç çıkmıyorum. Şey yapıyorum kendi kendime, şey... başkalarını görmekten, onlara dayanmaktansa... Zehiri peynirin üstünde gördüğüm günkü tiksinityle -ama bu daha korkunç, kendimden, kendimden...- doğruldum yatağın ortasında. Aradan geçen bir iki hafta içinde tıkırtısını duymamıştım. «Öldü gitti köşesinde, işte savaşımda başarıya ulaştım» demiştim. Odamda rahatça oturabiliyordum. Bu arada bir düş kurmuştum. Arada bir göz gezdirdiğim kitapların sayfaları arasında bu düşümü genişleten cümlelerle karşılaşıyordum. Benim de uğraşım bu işte.

Düşüm şuydu: Bir adam -ben- odasındaki fareler, ya da başka tedirgin edici nesnelerle -şu eski sandalyalar, bu kurtların yiyip çürüttüğü masa, geceleri tonlarca bastıran battaniye, ayaklara dolaşan çarşaf... bilmiyorum işte, ne olursa olsun- ulaşmış, yeryüzünün küçük, gösterişsiz canavarlarıyla savaşıyor. Bu düşlemem eninde sonunda fareye kayıyordu. Adam fareyle de olsa savaşını başarıya ulaştıramıyordu. En sonunda farenin de bu odada yaşamaya hakkı olduğuna inanıyor, -hakkı da değil, hakkı da değil, başka birşey bu odada onunla bir arada yaşamaktan başka çare bulunmadığını görmesi, evet işte bu, bu, bunda karar kılıyor, fareye -eğer fareyse bu- yediği yemeklerin artıklarını ayırıyor, bir kâğıda yayıp bırakıyor, böylece onun tedirgin ediciliğinden kurtuluyor, mutlak bir huzur içinde değilse bile -zaten bunu hiç düşünmemiştim- onun varlığından doğan korkulu, irkiltili saatleri yaşamıyacaktı. Kurduğum bu düş uzun zamanı beni oyaladı. Bende yittiğini, belki de hiç olmadığını sandığım insancıl duyguların ortaya çıkması gibi birşey oldu. Bu kekremsi sevinç de uzun sürmedi. Kurduğum olayın sonunda yaptığım bir değişiklikle korku verici bir yöne döküldü. Fare gün geçtikçe büyüyordu. Olağan gelişmenin dışında kendine özgü bir değişmeydi bu. İlkin bir kedi yavrusu kadar oluyor sonraki günler içinde de bir kedi büyüklüğüne ulaşıyordu. Giderek bir kuzu, bir koyun, sonra daha da büyüyerek bir domuz... Bu büyüme böylece devam ediyordu. Ama fareliğinden hiç birşey yitirmeden, aynı irkintili çirkinliğini -büyüdükçe daha da artarak- koruyordu. Öyle sanıyordum ki onun bütün başarısı burdadır; bütün değişmeler karşısında fare kalmak.

Bu düşlerimi hiç bir zaman kimselere açmadım. Onlar alay ederler, böyle gülünç şeylerden anlamazlar. Buna akıllarını kullanmak diyorlar. Bana kalırsa tam tersi. Neyse ki bu noktada tartışmaya, ya da bir hayırlamaya girecek değilim. «Bunlar iki kere iki dört etmeyen gerçekler» der, güler geçerim. Benim gerçeğimdir bunlar. Önemini ben bilirim.

... Farenin gelişmesini düşleyince -en sonunda odayı kaplayan, ama kâtiyyen benimle ilgilenmeyen bir hayvan oluyordu- onu öldürmekte karar kıldım. Burda da onların akılları bana karşı çıkar. Sana dokunmayan yılanı öldürme demeyi öğrenmişler. Dokunmayı nasıl anladıkları da belli. Onlara hiç bir zaman bir oda içinde, nasıl bir rastlantıyla karşı karşıya geldikleri bilinmeyen iki insandan birinin, durup dururken karşısındakini öldürmek isteğini duyabileceğini anlatamam. Bu kendileri bile olsa. Ama ben bunu iyi bilirim. Onun için de bu canavarı yok etmek için bütün yolları deneyecektim. En kolayı da zehirdi.

Başarısızlığımı itiraf etmeli miyim? bilmiyorum. Bu başarısızlığın nedenini bulup çıkaramadım daha. Zehiri peynirin üstüne sürüp -bulanık peltemsiydi, kendime hazırlıyormuşum gibi bir korku duymuştum. Bir tiksinti. Durmadan elimi yıkamışlım. Peynirin donuk rengi üstünde yayılıp, yeşile, kendi rengine dönünce ellerim titremişti. Usulca sandığın kenarına bırakıp çıkmıştım dışarı. Uzun zaman var ki dışarda içmiyordum. Köşemde, köşeciğimde, kendimle başbaşa, herşey gibi onu da, içkimi de, orda. Ama bu kez odada oturamazdım. Onun zehir yiyişini görmek istemiyordum. Bakmasam da görürdüm, tikirtısından anlardım. Gece yarılarına değin su

kaklarda dolaştım. Eve döndüğümde peyniri bıraktığım yerde göremeyince rahatladım. On, onbeş gün tıkırtısını duymadım. Geceleri yatağıma uzanınca damarlarımın atışını, hele bazı geceler kanımın akışını duyardım. Ip - ılık, usul usul akardı. Heyecanlanırdım. Bu kendimce basit huzurum da çok sürmedi. Bir gece onun tıkırtısıyla uyandım. Gürültü ettim, ışığı yaktım. Tıkırtı kesildi. Işığı söndürüp yatağa girer girmez yeniden. Çıkıp sokaklarda dolaştım. Hiç unutmam aylı bir geceydi. Sokaklar pırıl pırıldı. Ama kulağımdan o tıkırtı gitmiyordu. Bu bomboş sokaklarda dolaşırken bulduğumu sandığım huzurun yittiğini anladım. Zaten benimki kaçmaktan, yenilmekten, odayı ona bıramaktan başka birşey değildi. Korkak bokun biriydim. Savaşacak gücüm yoktu. Dişlerimi sıktım.

«Göstereceğim ona, göstereceğim» dedim.

Ertesi gün kıskaçlı bir kapan aldım. Hani pastırmayı almaya uzanınca yayı çekilen, öldürücü çelik dişleri farenin gırtlağına saplanan kapanlardan biriydi bu. İnsanlar neler yapıyor dedim. Bu öbür yaptıklarının yanında sözü edilmez basit birşeydi. Ama benim için hiç te öyle değil, bir başlangıçtı bu. Uygarlıklar böyle gelişirdi. İnsanları birbirine bağlayan bunlardı. Bir araç bulunmaya görsün, gelişir, kendiyle ilgisiz nice yeni buluşlara yol açardı. Pastırmayı ustalıkla yerleştirdim. Sert, sinirli bir parçaydı. Kokusuna dayanamayıp gelecekti. Kafası çalışmıyordu. Bunun bir mutluluğu -hayvanca filân ama gene de bir mutluluktu ya- olduğu su götürmez bir gerçekti. Kapanı yerleştirir yerleştirmez gene dışarı çıktım. Geldiğimde cansız, kapanın dişleri arasındaydı. Pis rengi üstünde donuk kan lekeleri vardı. Başımı geriye çevirip bir maşayla tuttum.

kapanla beraber bir kesekağıdının içine koydum. Fırlatıp attım kapıdan.

«İşte böyle» dedim. «Şimdi sokaklara çıkıp ay ışığının, tenhalığın huzurunu yaşayabilirim. Eskişi gibi.»

Eskisi gibi. Gündüzleri pencerenin önünde oturuyor gelip geçenlere bakıyordum. Yemeğimi yiyor içki almışsam bir iki yudum da ondan içiyordum. Gece çıkıp dolaşıyor, sonra da düşsüz uykularıma dalıyordum. Dün geceye değin...

Dün gece garip bir düş gördüm:

Bir köprüydüm. Yüzlerce çelik dayanak üstünde sağlam uzanmış yatıyordum. Ama bir canlılığım vardı. Duyularım vardı. Eşyalardan değildim. Yoldan, taştan da. Bir canlılık, bir dirim, duyuyordum. İstekleniyordum, üstümden tirenler geçiyordu. Büyük gürültüler, vıcık vıcık insan doluydu tirenler. Kalabalık, kalabalık, koridorlara taşmışlar, birbirlerinin üstüne yığılmışlar. Kokuyorlar. Ben köprüyüm, onların köprüleriyim. Üstümden geçiyorlar, acıtıyorlar, kaslarım ağrıyor -ağrımaya başlamıştı. Dirimimi duydum, şöyle oynayayım dedim, yüzlerce elim, kolun ayağım vardı. Gergin duran kollarımı ayaklarımı büzdüm. Yerlerinden oynadılar, salladım, salladım, tiren raydan çıktı, altımdaki uçuruma yuvarlandı. Bağırışları, hepsinin bütün kalabalığın sesleri... birbirine karışmış, çığlık çığlık.

Kıvandım. «Gittiler, hiç biri kurtulamaz artık». Bir ara birkaçını demirlere sarılmış, yukarıya, bana doğru güçsüzce tırmanmaya çalışırlarken gördüm. Sarsıldım, o yüzlerce elimden, kolumdan birkaçını oynattım. cop, hepsi gene o sarp kayalara. Gece oluyordu. İnlemeler yitmişti. Büyük sessizlik. Ama çok geçmez bunlar kokuşmaya başlarlar diye düşündüm. Bir dermansızlık

duydum, büyüklüğümce, bir baştan bir başa. Her yanım ağrıyordu. Liğme liğme, çözülür gibi. Birden demir dayanakların sarsıldığını duydum altımda. Sonra daha şiddetli bir sarsılma, daha şiddetli, daha... Büyük bir gürültüyle yıkılıyordum, hiç birşey yapamıyordum, karşı koyamıyordum, bütün evren sarsılıyordu, içimde yokolmaktan doğan bir korku, bir heyecan, bir başkaldırma belirdi. «Sonumuz işte sonumuz.» Beni ayakta tutan bütün destekler birden bire altımdan çekilmişcesine yuvarlanıverdim. Kayaların, insan leşlerinin üstüne. «İşte ölüyorsun, işte bittin, tamam, ölüyorsun işte» diye mırıldanıyordum.

Beklemediğim tıkırtıyla uyandım. Gene o. Daha düşün etkisinden sıyrılmamıştım. Yatağın ortasında oturdum.

«Peki ama ölmemiş miydi o ? O pis, o kanlı, kapanla beraber kesekâğıdına koyup atmamış mıydım sokağa ?»

Kalktım ışığı yaktım. Kitapların arasından fırladı. Gördüm. Köşedeki çamaşırları koyduğum sandığa daldı. Havada gördüm. İğrençti. Şunu biliyordum ki hayvanlar korkunç bir şekilde birbirlerine benzerler. Ama bu tekti. Hiç bir zaman ikisini üçünü bir arada görmemiştim. Tıkırtılarını duymamıştım. Onun tek olduğunu gayet iyi biliyordum. Geçende de ne kadar insan dışı olursa olsun, zehirin haklıyamadığı bu fareyi kapanla öldürmüştüm. Ya şimdiki ? Onunla aynı tıkırtıyı çıkaran, aynı büyüklükte, aynı yerde gizlenen ? Çamaşırlara doğru bir iki şey fırlattım. Sonra ışığı söndürdüm. Yatağın içinde bir ordan bir oraya döndüm. Uzun zaman uyuyamadım. Anladım ki bunlardan kurtulmak hiçbir zaman mümkün değildir. Belki yeni bir ev yaptırınca... Baştan başa taştan, pırıl pırıl odaları olan. Ama çok

geçmeden herhangi bir gece bu tıkırtıların ortaya çıkmayacağından, farelerin yatak odalarında boy göstermeyeceklerinden nasıl emin olabilirim? Böyle düşünürken dalar gibi olmuşum. Sabaha değin bu yarı - uykumda fare doğurup durdum.

Bundan sonra benim için dayanılmaz bir hayat başlıyordu. Savaşma gücüm yitmişti. Çabuk ama, gerçek, yenilmiştim Buna pek hayıflanmadım. Nasıl olsa günün birinde, yenilceğimi biliyordum: Odama uğrayamaz olmuştum. Işıktan kaçar diye düşünüp gündüzleri uyumaya çalıştım. Oysa onun için bu oda içinde, gecenin ya da gündüzün bir ayrımı yoktu. Son devrin savaşlarını ansımıştım bunu görünce.

«Aynı, aynı, tam çağımıza yakışan» demiştim gülerek.

«Sen kendine bak, sen kendine, bittin işte, bittin, bittin...»

«Bittim, bittim.»

Ellerimi gergin uzatıyorum, titriyorlar, elektriklenmiş gibi titriyorlar. Parmaklarım, sanki benim tam... O sıra aklıma *şeyim* geliyor. Bütün öğelerimden bana en yakın olanı o. Kendimi duyduğum. Bana en uzak olanı o. Bir ikinci kişi, uyanışıyla, insanı bir ikinci kişiye yaklaştıran, o tek yol, tek yol. Yalnızlıktan bir kez olsun... Değil ama, gene de değil, onun üstündeyken bile... -Gene de bir dal, saran beni, herşeye karşı o. Bazı zamanlar, heryanıma sinen, uzayan... bir kaynak o. Ondan yayılıyor. Büyük şehvet. Yastıklara sarılıyorum, yataklara boşalıyorum. Bu, bu ne? Şey.

dışarsı

Daha o zamanlar böylesi bir hiçliğe varmamıştım. Odamda dağınık eşyalar pis çamaşırlar, yoktu. Farelerin tıkırtısı daha azdı. Zaten bu odada yaşamıyordum. Bir evin en üst katında, bir kadınla. Evet bir kadınla. O herhangi bir kadındı. Giderek onunla evlenmek istediğimi de söyliyebilirim. O böyle bir şey istemiyordu. Bunu düşünen bendim. Şimdi kahkahalarla ansıyorum bunu. Benim istediğim düzendi. Hiç bir zaman rahat edemiyeceğimi biliyordum. Gene de bir düzen, yani daha az rahatsızlık. Benim özelediğim buydu. Evlenince sanıyordum ki... Birşey sanmıyordum. Onunla ilişkilerimiz pek bayağıydı. Yatıp kalktıktan sonra birbirimiz için pek önemimiz kalmıyordu. Belki her zaman her kişiyle böyledir bu. Ben başkasını yaşamadım ki, bilmiyorum ki, tam bir mutluluğu tatmadım ki. Onun büyük

memeleri, geniş kalçaları, benim uyanan iks-iksim... Hepsi bu. İş bittikten sonra bende bir bulantı başlardı. Ama varlığımı yalnız onun üstünde dilediğimce duyardım. Ellerimin gerilmesi, bacaklarımın uzaması. Bir zamanlar bence önemli tek şey varlığımdı, etimdi. Gel gör ki zamanla o da beni bırakmaya başlamıştı. Yinimin her yanını ayrı ayrı seviyordum. O benim. Ben - birgün bu el titremeleriyle başlayan tehlike çanı iyiden iyiye çalmaya başlayacaktı. Günün birinde sokağın ortasında ya da uyurken sessizce geberip gidecektim. Bir ara bunu özlemiştim de. Ama bu gelip geçici bir tehdidin - ağır ezici bir hastalığın ya da ne bileyim her hangi bir buhranın - altında olmuştu. Çıkar yollar aramıştım bulamamıştım. Gene de bir hiçliğe, bir yokolmaya razı olamıyordum. Duymamak, görmemek, varlığımın muhteşem istekleri. Etimin. Soluyuşum, soluyuşum. Ancak yaşarken duyulan... Bunlardan vazgeçmek alçaltıyordu beni. Beni ayakta tutan bunlardı. Belki de güçsüzlüğümü gizlemek, kendime bile söylemekten - «Ama biliyordun bunu korkaklığını, güçsüzlüğünü, hiçliğini, hiçliğini biliyordun.» - çekindiğim için bunları bulup kendimi avutuyor -hayır kandırıyor- olabilirdim. Ama su götürmez bir gerçek vardı. Birgün bu yin insanı bırakıp gidiyordu. O olmayınca da hiç birşey yoktu. Ben yoktum. Eriyip bitiyordum. Er - geç olacaktı bu biliyordum, ama şimdi, ya da yarın olması arasında bir ayrım olmalıydı. Üstelik benimki bunu kendi elimle kolaylaştırmaktan başka birşey değildi. - Yoksa bir çocuğu doğar doğmaz öldürmeli miydik ? Kurutmalı mıydık bu dünyayı ? Issız, ıpıssız ağaçlarla, hayvanlarla, denizlerle ırmaklarla. Bu büyük, bu büyük birşeydi Neydi ? Böylesi bir dünyada tek başına olmanın

hemen öldürürdüm kendimi. Ama kimselerin olmadığı bir adada bir başıma yaşayibilirdim. Gün gelip bu ıssız adadan kurtulacağımı umudederek. Yalnızlık, tiksinti, giderek kin, bunlar bile insanlar içinde. İnsanları anlayacak gene insanlardı. Senin verdiğin kurşunla seni öldürecek insanlar. Bir odada sıkılmadan karşı karşıya oturabileceğin birileri. Birisi. Ben kalabalıkları istemiyordum.

Kafamın içinde hora tepiyorlar. Nice anılar. Ben geçmişi de istmiyorum. Ne Aysel'in kadınlığını, ne, ne, ne hiç birşeyi. Kendimi, kendimi...

Aysel'in kadınlığı.

Ayseli karşı kaldırımda görünce gidip yanında durdum. Beni görünce şaşırdı. Gülümsemeye çalıştı. İçimde ona karşı bir istek uyandı. Ne yaptığımı sordu. «Hiç» diye cevap verdim. Eski günleri ansıdım. Onunla. Bütün çıplaklığıyla. Onu özlemiş olduğumu hayretle görüyordum. Acaba onunla evlenseydim durumum değişir miydi diye düşündüm. Bir iki varsayım kurdum. Hiçbirinin iler tutar yeri yoktu. İçin için güldüm. Sonra dışa vurdum gülüşlerimi.

«Ne gülüyorsun ?» dedi.

«Hiç» dedim. «Birşey yok.» Duraladım. Sessizce yürüyorduk. «Bu akşamı beraber geçirebilir miyiz ?» dedim.

«Peki» dedi.

Bizi birbirimize bağlayan tek bir bağ vardı. İkimiz de birbirimizi biliyorduk. Yinimizin gizli, yadırgıyacağımız bir yönü kalmamıştı. Kimbilir ayrılığımızı yaratan belki de buydu. Benden ayrıldıktan sonra nice adamlarla yatmıştı. Onlarla belki ayrı bir haz...

«Niçin düşünüyorum bunları ? Budalalıktan başka bir şey değil.»

«Bir yerde yemek yer sonra benim odaya çökeriz» dedim.

Onun evine gitmemizi istedi. Korkuyor muydu nedir.

«Olur» dedim. Ama aynı anda o odada sıkılacağımı düşündüm.

Bu geçmişi ansımak. Boyuna bir devam, eskinin aynı, sanki eski, herhangi bir günü yaşarmış gibi... Beni bunaltan biraz da bu aynılık.

«Ne düşünüyorsun» dedi.

«Yok yok» birşey düşündüğüm yok» dedim.

«Birşey düşündüğüm yok. Birşey düşündüğüm yok. Ama köpeği düşünüyorum.»

Onun bir köpeği vardı. Ayaklarımın altında dolaşır dururdu. -Ah, kurtulamıyorum.- Onun bir köpek beslemesi, onu kendine köle etmesi, peşinden gelmesinden, ayaklarının dibinde yılışmasından zevk alması beni çileden çıkarıyordu. Biz beraber yatarken o karyolanın altında ulurdu. Bir gün sıçramış üstüme -etime- çıkmıştı. O-Aysel gülmüştü. Yerimden fırlayıp ellerimin arasında ezercesine yakalamıştım köpeği. Senin de köpeğinin de deyip açık pencereden sokağa fırlatmıştım. Sesi hâlâ kulağımda. O anda umrumda değildi. Ama sonra nice geceler düşlerime girdi. Bağırısını unutamadım. Şimdi odasına gidersek yeniden...

Masanın altında bacakları bacaklarıma değiyordu. Sıcaklığını duydum birden. İçimde yitirdiği bir oyuncağı bulan bir çocuğun sevinci belirdi. Göz göze geldik. Gülümsedi. İstek. Bizim bütün anlaşmazlıklarımızı aşan işte bu bir gülümseyişle, bir bakışla açığa vurulan bu istekti. Tek bağ. Zaten şuna karar vermiştim insanlar arasındaki sevgi de, dayanışma da gün gelip yitmiş ti. Bağlar gün geçtikçe kopacak, bütün değerler

büsbütün kokuşacaktı. Bir takım çıkarlardan doğan aşağılık sahte bir sevgi kalacaktı. Otobüste otururken yolda giderken göz göze gelip birbirlerini isteyen insanların kurabildikleri - o da eğer kurabilirlerse - hayvanca yakınlıktan başka birşey kalmıyacaktı. Öbürlerinin hepsi bir bataklığın içinde, para - pul ağacına tutunup kurtulmak -bunun için de gerekirse yanındakilerinin, tutunduğu dala ulaşıp onu kırmasın diye, onları tekmeleyip bataklığa atmak, öldürmek bahasına da olsa - isteyeceklerdi. Yaşayan budur.

«Gene içiyor musun ?» dedi.

Cevaplamadım. Bir ara yemekleri yedikten sonra ayrılayım diye düşündüm. «Bu, bu, bu,...» diye sordum kendime, «bu ne ? bu...».

«Keşke görmezlikten gelseydim» dedim içimden. «İşte karşımda oturuşu, sürekli bakışı varlığı sıkıyor beni. Neyse çabuk çabuk içeyim de, bir şişe daha içeyim de kurtulayım...»

Ben ikinci şişenin sonlarındayken -şakaklarım zonkluyordu, çevremi bulanık görüyordum.- gülmeler duydum. Ardımdan geliyordu. Başımı çevirip baktım. Benim baktığımı görünce büsbütün gülmeye başladılar. Kalabalıktılar. Gülmeleri birbirine karışıyor, dayanılmaz bir durum alıyordu. Bize gülüyorlardı. İçimi çektim. «İnsanlar işte, insanlar. Biz.»

Aysel aldırma gibilerden bir işaret yaptı.

«Yok yok» dedim.

Sesim bana bile yabancı geldi. Boğuk, güç duyulur bir ses.

«Çıkalım istersen» dedi. Masanın üstünde elimi tuttu. Duygusuz baktım. Ellerim çatlaktı. Kirliydi. Onun parmakları kısacık. Şişman. Çirkindi. Elimi çektim. Neden bilmem elimi çekerken bir çığlık atacağını sandım. İrkildim. Ona

engel olmak için bir hareket yaptım. Ağzımda bir iki kelime geveledim. Şaşırdı.

«Nen var?» dedi.

«Yok yok» dedim. Bardağı dipledim.

«Artık içme» dedi. «Kalkıp gidelim.»

«Daha erken» dedim. «Biraz daha...»

Sonra köpeğini sordum.

«Topallıyor» dedi. Suratında bir ürküntü belirdi.

«Demek yaşıyor daha» dedim.

Yeniden gülmeler oldu. Ayağa kalktım. Beni görünce içlerinden biri - sarı çıyan gibi sinir bozucu bir herifti - patlarcasına gülmeye başladı. Öbürleri gülmelerini kesmişlerdi.

Yanına gittim.

«Gülme» dedim.

Duruldu.

«Gülmüyorum» dedi.

Omzundan tutup sarstım.

«Gülme eşşoğlueşek» dedim.» Gülünecek bir bok yok.»

Karşı koysun dövüşsün istedim. Dayak yiyeyim, dayak atayım, boşalayım, s...tirolup gideyim istedim. Gözlerinin içine baktım, daha gülüyordu.

«İşte bak gül, bak gül işte, buna, buna... dedim.

Sesimin son kertesine dek bağırdım. Ayselle garsonlar yanıma geldiler. Aysel'i elimle ittim. «Sen defol git» dedim. Beni bırak. İşte bakın bakın gülün dedim. Pantolonumun önünü çözdüm. «Bakın bakın gülün» dedim. «İşte...»

Ot bir yatağın üstünde bulantılı uyandım. Tepemde sarı bir ışık parlıyordu. Ayağa kalk

tım. Her yanım kırılmıştı sanki. İçimde geniş bir boşluk vardı. Çevreme bakındım. Daracık bir yerdi. Duvarlarda boncuk boncuk su damlacıkları vardı. Karşımda demir parmaklıklı küçük bir pencere gördüm gittim. Camın kanatlarından birini açtım. Serin bir rüzgâr çarptı suratıma. Açılır gibi oldum. Kafamı toparlamaya çalıştım. Lokantadan sonra hiç birşey hatırlamıyordum. Burası karakol gibi bir yer olmalıydı. Kapıya baktım. Demir kolanlı, üstünde parmaklıklı küçük penceresi olan... Tekmeledim. Tekmeledim. Kimseler bakmadı. Kafamı toparlamaya çalıştım. «Yok, yok...» Boyuna bu. Bu kelime nerden dilime takıldı ?

«Sabahı burda edeceksin işte bu belli.» Yatağa çöktüm. «Düşünme bu mahpusluğu» dedim kendi kendime.

Burda uyanmam bana olağan gelmişti. Şaşkınlık duymamıştım. Ama şimdi kafamda bir soru: «Nasıl getirdiler beni buraya ? Suçum ?»

«Neyse neyse» diye karşı koydum bu sorulara da. «Sanki hep...»

Odamdan ne farkı vardı buranın ? Yatağa sırt üstü uzandım. Uyuyamıyacağımı biliyordum. Gözümü tavanda, duvarlarda gezdirdim. Tavan sineklerle doluydu. Ampulün altında demirden bir kafes vardı. Sinek pislikleriyle kirlenmiş, bulantı verici pis bir sarılık yayıyordu. Dışarıya bakan pencerede, kapıda, bunda, hepsinde bu... Bu parmaklıklar, bu kafes. Beni çevrelemişler. İçin için gülüyordum. Benim burda bulunmam başkaları için önem kazanıyordu. Bir adamın bir odaya kapatılması, böyle çepeçevre sarılması, mahpus edilmesi... -niçin olursa olsun- neydi bunlar ? Daha düşünmeye başlar başlamaz şaşırmıştım. Düşüncem geliştikçe de şaşkınlığım artıyor-

du. Ama yaşamakla bunlara katlanacağımızı aklıma koymuştum. Onların hükümleri benim için hiçbir anlam, hiçbir değer taşımıyordu. Onlar birbirlerini mahkûm ediyorlardı. Böylesi bir dünyada bu mahkûmlulkları haklı gösterecek nedenleri bulmaksa pek güç bir iş değildi. «Ben şimdi burda olmasam da ne olacaktı» diyebilirse insan, bir parça huzura -bu kendini aldatmalarla da elde edilmiş olsa- kavuşabilir. Yoksa...

Birden kapı açıldı. Bana bakmaya geldiler sandım. Yattığım yerden kalktım. İçeriye bir adam ittiler. Yere tökezlendi. Kapıyı kapadılar. Yüzlerini bile göremedim Getirdikleri adam düştüğü yerden kalktı. Üstünü silkeledi. Bana baktı güldü. Ben de gülümsemeye çalıştım.

«Pis boklar» dedi o.

Ayakta dikilmiş duruyordu. Sırık gibi uzun boylu, inadına zayıf bir adamdı. Elini iki yana açtı gerindi. Tavandaki sinekler uçuştular.

«Her yanımı acıttılar» dedi. «Pis boklar.»

Pencerenin önündeydim. Gün ışımaya başlamıştı. Aşağıda yüzlerce metre ötede deniz karanlığın içinden sıyrılıyordu. Karşı tepelerdeki yüzlerce ev, yüzlerce ağaç, bütün güzelliklerini, bütün çirkinliklerini sakıncasız ortaya koyarcasına belirmeye başlamıştı. Her biri keskin birer çizgiyle birbirlerinden ayrılmış, berrak, kristal bir özelliğe kavuşmuşlardı. Garipsedim bunu. Demin kendime geldiğimde duyduğum, içmdeki boşluk büyür gibi oldu. Yeryüzünü hiç böyle görmemiştim. «Onu da çağırayım yanıma» dedim içimden. Ona da göstereyim, bakalım o da Başımı geri çevirdim. Kapıya dayanmış duruyordu. Suratındaki az önce küfür ederkenki rahatlık kalmamıştı. Gözleri fıldır fıldır dönüyordu Şakak kemiklerinin çıkıklığının, alnının genişli

ğinin bu arada farkına vardım. Suratı işkence altındaki bir adamın suratı gibi acıdan buruşmuştu. Parmaklarını kapının tahtalarına geçirmek istercesine direniyordu.

«Tamam bir de bu çıktı başıma» dedim. «Burda, bir de bununla... Ona bir yakınlık ama... Ne yakınlığı ? O, ne yapayım ? Üstelik beni yalnızlığımdan ayırdı. Ama gene de bir yakınlık ha. Aynı durumlarda... Ne aynı durumları ? Ben düşmanım ona, içimde kin uyanıyor, pataklamak istiyorum.»

Bir an duraladım. Hani insanın kendini, sessizliğini dinlemesi gibi birşey.

«Evet, evet» dedim.«Sebebi... bilmiyorum, bir yakınlık ? Evet, evet.»

Yanına gittim. Omzundan tuttum. Biraz yatışmış gibiydi. Odamıza -bizim odamıza gün ışığı girmeye başlamıştı. Tavandaki sarı ışık saçan lâmba söndü.

«Demek lokantada çıkarıp işiyen sensin» dedi. Ürkek.

Şaşırmıştım. Şaşkınlığımla alay edercesine,

«Öyle, öyle» dedi. «Sonra unutur adam.»

Hiç birşey anlamamıştım.

«İşemiş miyim ?» dedim.

«Niçin korkuyorsun ?» dedi.

«Korkmuyorum» dedim. «Niçin korkayım ? Siz ?»

«Ben ne bileyim» dedi. «Dışardakilerden duydum. Beni buraya getirene yanındaki, ohh, ohh dedi, ikisi yan yana dedi. Kim diye sordu, ikisi dedi, o lokantada işiyen herifle bu. Haa dedi, gülüştüler...»

Aramızda uzun bir sessizlik oldu.

«Sen bilmiyor muydun bunları ?» dedi.

«Yoo, hayır» dedim.

Gözleri parlamıştı, güler gibiydi. Üst dudağı belirli aralıklarla kımıldıyordu. Bu gözlerimi yordu. Suratındaki değişken, anlaşılmaz ifade...

«İnsan söylemeli, insan söylemeli... hah» dedi.

Gene gülmeye başladı. Sıkıcı gülüşü. Canımı sıkıyordu. Yalnız gülüşüyle değil. Bütün görünüşüyle, uzun boyu, zayıflığı, gözleriyle. Bakışlarıyla. Bakışlarıyla. Pencerenin önüne gitim. Sabahın ayazında üşüdüm. İliklerime sinen bir ürperme oldu. Ardımda onun soluyuşunu duydum. Aldırmadım. Omzuma dokundu.

«Sen beni tanıyor musun ?» dedi.

Bir cevap bulamadım. Yani bunun önemsizliğini... Suratı korkunçtu. Bir hasta olmalı diye düşündüm. Söyleyecek bir kelime bulamadım. «Evet»i bile, «hayır»ı bile.

«Hasan» dedi. «Adım Hasan benim».

Yeniden uzun, sıkıcı bir sessizlik oldu. Yerimde mıhlanıp kalmıştım. Odanın içinde gelişigüzel dolaşmak istedim. Ama başaramadım bunu. Herhangi bir davranışta bulunmamı önleyecekmiş gibi bir duruşu vardı.

«Ben vitrini kırdım onun için» dedi ! Bıraktığı bir cümleye devam eder gibiydi. Suratına baktım. Bu kez sıkılgandı. Gözleri yerdeydi. Kafasını gizlemek istiyormuşcasına omuzlarını kaldırmıştı. «Ama haklıyım ben» diye devam etti. Onlar kışkırttılar, yapmasalardı.

Bir gün sokakta dolaşırken vitrinde *onu* gördüm. *Akvaryum*. Işıklandırılmış, yosunlu, kumlu akvaryumun içinde o, öbürlerinden ayrı, apayrı duruyordu, oynamadan, o diye söylendim, çünkü ben gördüm onu, ben, ama ben öldürmemiş miydim onu, eskiden... ilk gördüğümde kaçmıştım,

yalan sanmıştım, ama sonra, bir başka gün, Gün'ü de görünce... artık tamam demiştim. Aynı»

Kendi kendiyle konuşuyorcasına, sanki içinden konuşup, dayanamayıp dışa vuruyordu.

«Anlıyor musun ?» dedi. «Bir oyundu bu. Bana...»

«Evet» dedim kısık bir sesle. Başımı salladım. «Evet.»

«Ha» dedi. «Gün'ü de getirmişler. Akvaryum, balık, Gün, derken ben. Ben, ama nasıl ben ? Alnımda perçemim -gülümsüyordu. Tam bir rahatlık içinde eliyle alnındaki düşsel perçemi tutmanın sevinciyle- ipekcene yumuşak perçemim, camda geçmişteki kendimi, eski kendimi görünce... üçümüz yanyana zaten, Balık, Gün, ben, balık, Gün, ben, balık, Gün, ben, balık... Ama aldatamazlardı beni. Çok geçmeden bunun bir yalan olduğunu, insanların beni işkillemek için düzenlediklerini anladım. Anladım ki... Bunalmıştım, cebimden mendilimi çıkardım sardım yumruğuma, vurdum, büyük şangırtıyla... Sokakta kimseler yoktu. Ama çok geçmeden kara kara karga sürüleri gibi doluştular. Ama ben çoktan cam kırıklarını aşmıştım. Akvaryuma elimi daldırdım. Sol elimi, sağ elim yaralı görüyor musun? Beyaz sağ elim kanıyordu, sol elimi daldırdım, balıklar ürktü, kaçıştılar, ama ben onu bulmuştum, parmaklarımın arasında, na işte böyle... Sudan çıkardım. Gözleri peltemsiydi, ölü gözleri, baygındı. Tıpkı o. Hayır O. İşte dedim kendi kendime onu öldürmediğini gör. Artık yaşamasın ölüsü şuracığında. -Sarılı eliyle göğsünü gösteriyordu. Sol memesini.- Tırnağımı geçirdim etine, yaşıyorsun ulan yaşıyorsun dedim. Sesi bile çıkmadı. Oynadı, kayıp gitmedi parmaklarımın arasından, onlara ama, gelip vurdular, karşı koya-

madım, insanlar, o kadar kalabalık ki, karınca sürüleri gibi, kara kapkara, karanlıktılar, ortalarına düştüm, üstüme çullandılar, vurdular, vurdular, vurdular, bunaldım, onlar gelip...»

Kapı açıldı. İçeriye kısa boylu şişman bir polis girdi. Onun yanına yaklaştı.

«Hadi gel» dedi.

O daha kapı açılırken duralamış, kendini akıp giden konuşmasından koparmış, korkuyla kapıya bakıyordu. Polis elini uzatıp «Hadi, hadi» dedikçe sırtını duvara verip uzaklaştı ondan. Korkunun yanısıra bir kuşku. Dirseği oynayıp duruyor, suratı hizasına yükseltmiş, itelemek istercesine, uzağa, kendinden uzağa, polisi düzensiz oynatıp duruyordu. Geriliye geriliye duvara vardı. Polis de yaklaştı. Elini uzatıp kolundan tutacağı sıra bağırmaya, kafasını duvara vurmaya, ağlamaya başladı. Ne söylediği pek anlaşılmıyordu. Mırıldanmayla başladı, sonra bu bir uluma halini aldı. Birden polisle benim aramdan bögürerek açık kapıdan dışarı fırladı. Polis te ardından. Kapının kilitlenmesinden çıkan sesi duydum.

«Oh işte yalnızsın gene.»

Çok geçmeden aradım onu.

«Niçin sanki, niçin götürdüler? İşte delinin teki...»

Tedirgin bir deli ama. Ben de arada bir ense kökümden başlayıp alnıma doğru ağır bir havanın yürüdüğünü duyar gibi olurdum. Kafamı çatlıyor sanırdım. O hava bir yerde dururdu. Çatırtılar başlardı. İçimde birbiriyle ilgisiz binlerce anı at koştururdu. Kendimle iç konuşmalarına başlardım. Bu beni müthiş yorardı. Hep delirmekten korkmuşumdur. Huzurlu delilikler ya

zıydım. Gülüp oynayan, kendini bir başkası sanan delilerden olmak... Ama Hasan -bin yıllık dostcasına anıyorum şimdi adını- o da bizden. Alıp götürdüler. Karanlık bir köşeye götürüp atacaklar. Hapsedecekler. Bilmezler ki... Ama bilseler de ne olacak ?.

Hapis.

Bu kelime birden herhangi yeni birşeyi görmenin, daha doğrusu onu bizzat bulmanın heyacanını uyandırdı içimde.

«Biz gerçekten birer mahpusuz» dedim, iyiden iyiye aydınlanan evlere, tiren yoluna denize bakıp.

İçimde garip bir ferahlık oluştu.

Uzun zaman arayıp soran olmadı. En sonunda dayanamadım, kapıyı yumrukladım. Bir adam kapının üstündeki pencereyi açıp ne istediğimi sordu.

«Çişim geldi» dedim.

Kapıyı açıp beni önüne kattı. Loş bir koridorda yürüdük. Koridorun dibinde bir helâ vardı.

«İşte burası» dedi.

On, onbeş dakika kaldım içerde. Burda hapsedilmemin öcünü alıyordum sanki. «Kapıdaki adam onlardan biri, beklesin, beklesin ki ben...» Kimbilir benim üstümde ne düşüncelere dalmıştı. Hıh !

Helâdan çıkınca eski odaya dönmedik. Koridoru geçtik, bir daha, bir daha... Aydınlık bir odaya soktular. Sekiz, on masanın ortasına koydukları bir sandalyeye oturttular. Çevremde bir yığın adam önlerindeki islerinden gözlerini kaldırıp bana bakıyorlardı. Gözleriyle karşılaşmıyayım, onların yiyip bitirici gözleriyle... «Döşemede bir noktaya takılıp kalayım. Gözümü oraya

dikeyim, onları görmiyeyim» dedim. Hiç değilse az duyayım bakışlarını. «Ama kurtulmak hiç...» Az ilerimde bir pencere gördüm. Ayağa kalkıp bakayım, hiç değilse dışarıya. Daha pencerenin önüne gitmeden yandaki masalarda oturanlardan biri,

«Çekilsene ordan» dedi.

Şaşkın saşkın baktım yüzüne.

«*Şu insanlar bu kadar...*»

«Güneşliyorum çekil ordan» dedi.

İçimde yeniden bir kin depreşti. Gırtlağını ellerim arasına alıp sıkayım, cıyak cıyak bağırlayım, geberteyim oracıkta, sonra ne yaparlarsa yapsınlar bana diye düşündüm. Birşeycikler söylemedim. Geçtim oturdum sandalyama. Dudaklarımı ısırmaya başladım.

Burda şunun farkına varmıştım. İki eylem arasındaki zaman çok uzundu. Kendime geldiğimden o ânâ değin bir kaç yüzyıl yaşamış gibiydim. Yorgundum. Yaşlıydım. Güçsüzdüm. Duduklarımı ısırıyor, acı duymuyordum. Ezici bir zamanı yaşamaktan -Sandalyaya oturmamla kalkmam- kaldırmaları... Bir an sonra kaldırdılar başka bir odaya, «gel» dediler, önlerine kattılar- arasında, çevremdekilerin gözleri yinimin her yanını kapladı. Sülükcesine emmeye başladılar. Kanımı. Benim pis kanımı. Hah. Canım çekildi. Bunu duydum. «Onlarla gelen bu. Bu onların işleri ama...» Başıma o ağrı girdi. Kafatası kemiklerimin çatırdadığını duydum. Gözlerim kararadı. İçim karmakarışık, binbir ses, benim sesim, yabancıların sesi, ömrümde hiç duymadığım, söylediğim, kendi kendime söylediklerim, kendime bile söyliyemediklerim, o anda

büyük işkil - kendinden.

Alnımdan burun kemiğime inen ağrıya dayanamaz oldum. Kendimle uğraşırken biri omzuma dokundu.

«Hey hey kendine gel.»

«Hey kendine gel, hey» diye mırıldandım.

Kolundan tutup kaldırdılar. Başka bir odaya götürdüler. Burası daha loşca - kara güneş perdelerinin gölgelendirdiği, ışık sokmadığı, eşyaların halıların bu loşluğu artırdığı bir odada yalnızdım-. Beni getirenler dışarı çıkmışlardı. Çok geçmeden iki adam geldi. Birbirlerine beni gösterip konuşmaya başladılar. Gözlüklü saçları aklaşmaya yüz tutanı yanıma geldi. Gözlüklerini çıkardı. Sinir gözlüklerini, altın çerçeveli. Bir de gözlüksüz süzdü. Beni. Tepeden tırnağa. Küçülten.

«Lokantanın duvarına işiyen sendin değil mi ?» dedi

Cevaplamadım.

Gitti masasına oturdu. Sorusunu daha yüksek sesle, bağırarak tekrarladı. Duruldum. Soğukkanlı, hiç birşeyi hatırlamadığımı söyledim. Az sonra titremeye başladım. Boşanıp ağlarcasına. Karşımda dikilmiş duruyordu. Üstüme yürüyüp bağıracağını sanmıştım. Bir an benimle ilgisini kesti. Odanın içinde dolaşmaya başladı. Perdelerden birini açtı. Odaya yabancı gelen bir ışık girdi. Pencereden baktı. Sonra masada oturan genççe adama birşeyler söyledi. O kalkıp dışarı çıktı. Gözlerini bana dikti yeniden.

«Bakın» dedi. Alçak sesle konuşuyordu. Özür dilercesine. «Bu benim ödevim, ne yapayım? ben de... İşte ödevim, anlıyor musunuz ? dercesine... «... bakın» diye devam etti, «ne halırlıyorsanız anlatmalısınız».

Bir takım adamların bana bakıp güldükleri-

ni, sinirlendiğimi, onlarla kavga ettiğimi söyledim.

«Lokantada işemişin, herkese göstererek, herkesin içinde...» dedi.

«Bilmiyorum» dedim. Buraya nasıl geldiğimi de hatırlamadığımı söyledim.

«Ne kadar içmiştin ?» dedi.

Sarhoş olmanın, hatırlamanın az ya da çok içmekle ilgisi olmadığını anlatmaya çalıştım. Sözlerimi daha bitirmeden suratındaki uysallık geçti. Eliyle masayı yumrukladı.

«Herkes içiyor, herkes sarhoş oluyor» dedi. «Ama hiç kimse senin gibi çıkarıp işemiyor.»

Üstüme yürüdü.

«Herkes içiyor anlıyor musun ? ama...

«Ben herkes değilim» dedim.

Anlamsız bir gücün içinde boğuk büyüklüğünü yaşıyordu.

«Nesin be ?» dedi. «Bok herif, nesin ? Söyle.»

Tartaklıyordu. Yakama yapışmış.

«Budala» dedim içimden, «ne anlatayım ? nasıl anlatayım ? Sana ?»

«Sizin gibi mikropları temizlemeli» dedi. «Gebertmeli, gebertmeli.»

«Dayanamadım» dedim. «Ordakilere dayanamadım» dedim.

Ayağa fırladım. Odanın loş bir köşesinde, bir iskemlenin gerisinde durdum. Ellerimi iskemlenin gerisine koyup... «*Üstüme gelse, kaldırıp kafasına... Güçlülüğünü görse...*»

Mikrop. Benim gibi mikropları temizlemeliymiş.

«Sıkılmıştım» dedim aynı ürküntüyle. «Onlar beni şey yaptılar, şey... ama niçin yok onlar ?

tutulan ben, yalnız ben, hep ben... Ben hiç birşey hatırlamıyorum» dedim.

Terliyordum.

«Niçin çıkıp gitmedin ?» dedi. Soruyordu. «Niçin çıkıp gitmedin ?»

Bunun bir yenilgi olacağını düşünmüştüm. Tıpkı farelerle olduğu gibi. Evi bırakıp gitmeli miydim ? Ona hiç-

Cevaplamadım sorusunu.

Zile bastı. Gelen adama beni götürmesini söyledi.

epilog

İskemleler, iskemleler, masa, yatak, yorgan, tıkış - tıkış, darmadığın . odaya girer girmez üstüme üstüme gelmeye başlıyorlar. Yorgunum. Her gece bu sanrı. Faresiyle, Ayseliyle, Josefiyle, Hasanıyla, üstüme çullanan bu pis, bu çürümüş eşyalarıyla, yargıcıyla *yargıcıyla,* her gece karşımdalar. Günler geçtikçe daha da belirgin. Daha da etken.

İçiyorum, içiyorum, kurtulamıyorum. Aydıktan sonra gene karşımdalar. Çıldıracağım. Bu baş ağrıları, bu bulantı, bu, bu, dayanamıyorum. İşte gene karşımdalar. Odam bir yargı salonu şimdi Sürekli bir daktilo dırıltısı. Yargıç...

Yargıç adımı soruyor. Mehmet oğlu... Anlat anlat diyor. Ne anlatayım ? diyorum. Soruyor Niçin işedin orda ? Herkese sövmüşsün. Herke

se... Daktilo kadına bakıyorum, siyah önlüğü içinde bir örümceği andırıyor.

Yargıcın sorularını duymuyorum. Bu kadın bir sapık. Onu kaç kez başka kadınlarla sevişirken düşledim. Bir iskemleye çakılmış oturuyorum. Tâ karakoldan beri. Sonra bir polisle buraya geldik. Burda da... Kıçımdan belkemiğime doğru bir ağrı yayılıyor. Bana gülen adamlar da burda. Yargıç onlara da soruyor. Kimbilir neler söylüyorlar. Dinlemiyorum. Yargıç Aysel'i sordu. Yok yok bilmiyorum, adını bile bilmiyorum dedim. Sarhoştum ben dedim. Yaptıklarımı hatırlamıyorum dedim. Beni ordan alıp doktora götürmüşler, o raporunda... Hiç birşeyi hatırlamıyorum dedim. Bir karanlık içindeyim. Yorgunum. Hepsi ayağa kalkıyorlar. Mübaşir gelip beni de ayağa kaldırıyor. Karar anı. Cezamı okuyor yargıç. Çabuk çabuk. Bu hoşuma gidiyor. Bu ilk suçum olduğundan verilen cezanın teciline... yollar açık olmak üzere... Gidiyorlar. Ben kalkıp, odama, odama, odamda, odamdan...

Bunlar olup bitti ya, geçip gitse ya. Durmadan ne bu? Her gece. Heryerde bunlar. Fareler gittikçe çoğalıyor. Eşyalar gittikçe çürüyüp dökülüyor, çamaşırlarım gittikçe kokuyor, ben gittikçe kokuyorum, o kadar ki kendim bile dayanamayorum kokuma.

Bir atlı araba geçiyor şimdi. Demir tekerleklerinin büyük gürültüsü beynimde dönüyor, ağır ağır. Sonra bir otomobil, hızla... ohh başım... odaya çeviriyorum. Başka şeyler düşüneyim diyorum. Ne ama? Kadın? İstek? Kendi kendine boşalma? Demin yaptım onu. İçtim, içtim. Tıkırtılar başlıyor, binlerce farenin tıkırtısı bu. Eşyalar bulanık, gözüm kararıyor, çarpa çarpa yatağımı buluyorum. Kurtulmak için yorganı ba-

şıma çekiyorum. Gözümü kapıyorum. Ama görünenden duyulandan daha beter... Nice sonra uyuyorum. Uykumda bir düş görüyorum. Evi ateşe vermişim, fareler, eşyalar, herşey yanıyor. Kurtaracak hiç birşeyim yok. Dışardan seyrediyorum, yanışların çıtırdılarını duyuyorum. «Yıkılıyor işte, yıkılıyor.» Çevrede mallarını kurtarmak için telaş içinde ordan oraya koşuşan insanlara bakıyorum.

«Hiç değilse biraz böylece kurtulmak...

2. kitap

kaçkınlar II

Doktor olmak isterdim. Doktor. Yalnız kadınlara. Hasta kadınlara. Onlara bakardım. Soyardım onları. Doktorlara hiç karşı koymuyorlar. Daha soyunmalarını söylemeden soyunuyorlar. Annem de. Annem, doktor gelince nasıl değişiyor. Fâzıl bey gelince. Ben odama girerim. Az sonra dışarı çıktığımda yatak odasının camında kara görüntülerini görürüm. Fâzıl bey benden korkar. Küçüktür benim yanımda. Ürkektir. Gülümserdir. Alçaktır. Her zamankinden çok doktordur. Sokak kapısını kapar çıkarım. İkisi de bu sesi beklerler. Ben adımımı dışarı atar atmaz yalnızdırlar artık. Dünyada yalnız dırlar. Sokaklarda gelişi güzel dolaşırım. Ne yapacağımı bilmem. Sıkılırım. Bir sinemaya girerim. Gene sıkılırım. Saat beşe doğru bir serinlik çöker. Yeniden dolaşmaya başlarım. Omuzlarım

ve ensem ağrımaya başlar. Derken Beti'yle karşılaşırız. Evine gideriz. Daha kapıdan girer girmez öpmeye tartaklamaya başlar beni. Dağınık kısa saçlarımın arasına sokar parmaklarını. «Koca aptalım geldik işte evimize»der. Yemek hazırlar. Sonra yatarız. *Yatarız. Yatarız.* Odası serindir. O yemeyi hazırlarken ben balkona çıkarım. Akşamın boyalı bulutlarına bakarım. Kendime benzetirim bulutları. Hayvanlara, tanrılara benzetirim. Ona benzetirim. Beti'ye. En çok ona benzetirim, parça parça, vücudunun ayrı ayrı parçalarına. Sevinirim. Gökyüzü bulutsuz oldu muydu bir tuhaf olurum. Oyuncağı elinden alınmış çocuklar gibi. Bulutsuz günlerin geceleri parlak yıldızlı olur. Geçen gece yıldızlara bakarken ağlayıverdim. Beti yanımdaydı. Neden ağladığımı sordu. Cevap veremedim. Oysa yıldızlı gecelerin ertesi günü hava güzel olur. Denize gideriz. Ben denizi çok severim. Denizden çıkınca daha başka, daha güzel olur heryeri. Dipdiri birşey. Fâzıl beyle annem bu yaptıklarımızı yapamazlar.

Beti dün anahtarı vermişti.

«Sokaklarda dolaşıp yorulma, dilediğinde gir eve»

Saat beşe gelmeden gittim. Evde yoktu. Divanın üstüne sırt üstü uzandım. Gözümü tavanda belirli bir noktaya dikip uzun zaman öyle kaldım.. Uyurum sanmıştım. Oysa uyuyamadım. Kalktım balkona çıktım. Arka bahçede üç küçük kız çocuğu oynuyorlardı. Onlara baktım. Sonra bir perdenin aralığından yarı çıplak bir kadın gördüm. Kısa sarı saçları vardı. Üstünü siyah bir giysi örtüyordu. O an o kadının yanında olmak istedim.

İçerde ayak sesleri duydum. Beti gelmiş.

«Ne zaman geldin?» dedim.

«Şimdi» dedi.

Odanın perdelerini indirdi. Loşlaştı oda. Ben aydınlıktan çok loşluğu seviyorum. Beti de. Biz ikimiz yalnızlığımızı örten -Beti öyle söylüyor- karanlığı seviyoruz. Balkonun kapısını kapadım, içeri girdim. Yatağa uzanmıştı. Dudağının üstünde ter damlacıkları vardı.

«Çok mu çalıştın bugün» dedim.

Hiç ses çıkarmadı. Gözleri durgun, kırpmasız bendeydi. Yanına oturdum. Çıplak kollarından tuttum. Hiç kimsesiz ulu yalnızlıkta bir onun sarı saçları, diri kadınlığı, pamuk yumuşaklığında, mavi damarlı çıplak kolları... Odası, bu karanlık içinde belli belirsiz görünen masa, iskemle, yatak, *yatak*... Hiç kimse beni onun kadar sevmedi. *O ilk* o. Ne annem, ne babam. Babam...

... kapıyı vuruyordu.

«Açsana, açsana...»

Dışarının ışıklarını yakmıştı. Gidip yatmasını bağırdım. Sesi titrekti :

«Açsana, açsana...»

Annemin sesini duydum :

«N'oldu birşey mi var ?»

«Yok, hayır, sen git yat.» Bana : «Açsana, ben babanım, ben...»

Kapıyı açtım. Pijamaları içinde yok gibiydi. Boynuna sarıldım. Ağlıyordum. İçeri girdi. Yatağımın kenarına oturdu. Ben de ayakları dibine yere çöktüm.

«Nen var ?» dedi.

«Hiç» dedim. Tıkanırcasına ağlıyordum.

«İki gecedir böyle... Birşeyden mi korkuyorsun ? Ne...»

«*Birşeyden mi korkuyorum ?*

«Hayır» dedim. «Hayır, hayır...»

Uzun bir zaman gözlerimiz yerde herhangi

bir noktaya çakılı sustuk. *Pick-up*'a bir pilâk koymasını istedim. Yavaşça kalktı, pilâğı koyup geldi. Dönüşünde daha dikkatle baktım. Eskisinden çok daha küçük, çok daha çelimsiz geldi bana. Yanıma çöktü. Elini omzuma koydu. Kesik soluyuşunu duyuyordum.

«İki gecedir böyle... geceyarısı... ben babanım anlat. Neden çekiniyorsun ? Bütün bunların bir sebebi olmalı.»

Kesik kesik konuşuyordu. Beni ürküteceğini sanıp sesini daha bir kısmak için uğraştığını sezinliyordum. O ara müzikle aramda çızgı çızgı birşeyler örülmeye başladı. Ona tutunup kalkmak istercesine çırpındım. Güçsüzdüm. Doğrulamadım. Oturduğum yere yıkıldım.

«Bilsen, bilsen...» diye kekeledim. Sonunu getiremedim.

Yenik, herşeyi anladığını gösteren gözlerini duydum üstümde. Acıyan bir adamın bakışları... İğrenirdim bundan. Ama babamınki bir kendi kendine acımaydı. Olsun.

«Ne bakıyorsun öyle ?» dedim.

Cevap vermedi. Bakışlarını da değiştirmedi. Başımı çevirdim. Görmiyeyim istedim.

«Defol git yat» diye bağırdım. «Defol git yat diyorum...»

Usulca kalktı yanımdan. Kapının önünde biran duraladı. Görüntüsünü gördüm. Gitti pilâğı kaldırdı. Işıkları söndürüp, sessizliği katiyyen bozmadan odasına yürüdü.

Yatak bembeyaz, dapdağınık, yabanıl bir hayvan gibi duruyordu ötemde. İçine girip yatar yatmaz o düşü yeniden göreceğim sanıp korkuyordum. Yaklaşamıyordum yatağa. O düşü ki...

Beti yüzü koyun uzanmış altımda yatıyordu. Benim gerginliğimin tersine o bir boşalma, bir

yumuşaklık içindeydi. Sıkıyordum. Her yanını acıtıncıya, çürütüncüye kadar sıkıyordum. Saçlarından çekiyordum. Başını yana çevirdi. Yüzü ter kesmişti. Yastık ıpıslak olmuş. Sırt üstü döndü. Tam üstüne varırken, baktım ANNEM. Beti değilmiş, Beti değilmiş. Işıklar içindeydim. Annemin her yanını görüyordum. Gözlerimi kapayacak kadar bile bir gücüm kalmamıştı. Güç bir atılışla duvarı buldum. Sırtımdan buz gibi terler iniyordu. Bir tutuşla-istekli, etimi sömüren bir tutuştu bu-irkildim. Korka korka başımı çevirdim. Annemin eli. Orası. İğrenç, kapkara orası. O karalığı görmiyeyim, bir istekle dirilmiyeyim diye gözlerimi yumdum. Kolumdan sıkıca tutmuş beni kendine doğru çekiyordu. Elinden kurtuldum. Kurtulur kurtulmaz da kapıya seğirttim. Anahtar deliğinde bir göz gördüm. ipiri, kömür karası. Doktorun gözü. Bizi gözlüyordu. Herşeyi gördü. İşaret parmağımı soktum deliğe. Elim Fâzıl beyin sıcak kanına bulaştı. Fâzıl bey, Fâzıl bey...

Haykırarak uyandım.

«Açsana, açsana...»

«Bir şeyden mi korkuyorsun ? Ne ?...

«Bilsen...»

«Defol git yat» dediğimde usulca ayrılmıştı yanımdan. Ne bir soru, ne bir karşı koyma. Kapının önünde bir zaman durmuştu. Sonra gitti pilâğı kaldırdı, ışıkları söndürdü. Büyük bir sessizlik içinde, herhangi bir eşyayı kımıldatmaktan sakınırcasına. Odasının kapısını gene aynı sessizlikle kapamıştı. İşte o an, hepsini anladım. Onun herşeyi bildiğini anladım. Koşup odasına gideyim, şakaklarından tutup, gözlerinin içine bakayım, sonra da bırakıp gideyim bu evi dedim. Yapmadım.

Şimdi Beti'nin çıplak yumuşak kollarından tutunca aynı korkuya kapıldım. Baştan ayağa titredim. Suratını çevirdim, baktım; Betiydi. Suratı allaşmış, ter içindeydi.

«Kalkıp soyunsana» dedim. «Elbiselerinle böyle...»

İstemeye istemeye ayağa kalktı. Entarisini çıkardı. Gömlekle kaldı.

«Gel çıkar» dedi.

Yanıma yaklaştı.

«Öyle dur» dedim.

Kara ipek gömleğinin içinde saklı bir güzelliği vardı. Bir zaman onu seyrettim. Bundan müthiş bir zevk duydum.

«Sıkılıyorum ama» dedi.

Güldüm. Ayakta ne yapacağını bilmiyordu. Aynada kendini seyretti. Kimbilir ne gördü ki, birden dönerek üstüme çullandı.

«Koca aptal» dedi. Hep böyle der. Saçlarımı karıştırır. Gömleğimin düğmelerini koparır. Göğsümü tırmıklar. Gene öyle yaptı. «Koca aptal, benimle alay ediyorsun dedi. Karşı koymadım. Gülmeye başladım. Üstündeki bezginlik yerini sürekli bir devinmeye bırakmıştı. Soluması arttı. Tutuşları eski gücünü yitirdi. Benim savaşım başladı. Benim savaşım. Eliyle etimi birleştirmek istercesine, bunu yapacağımı bilerek onu kendime çektim.

«Dev, koca dev» dedi bırakınca. İçimde bir ezginlik oluştu. Bir tiksinti. -Niçin Niçin ?- Uzun bir sessizlik oldu. Giyinmek için ayağa kalktım. Aynı bezginlik onda da vardı.

«Kalk giyinsene» dedim. Suratıma baktı. Hiç birşey söylemeyen, anlamsız bir bakış. «İğreniyorum, n'olur giyin.»

Gömleğini attım. Yattığı yerde sırtına geçirdi.

Balkonun kapısına yürüdüm. Karşı pencerede bir adam gördüm. Beni görünce gizlendi. Bizi mi gözetliyordu? *Fâzıl beyin kara gözbebekleri,* Kapıyı kapattım. Perdeyi çektim. *Fâzıl balkonun gerisinde-kör-kaldı.*

Balkonun kapısını niye kapaltığımı sordu Beti.

«Herifin biri biz...» dedim.

Işığı açtım.

Gece eve gitmedim. Ertesi gün pazardı. Ben pazarları hiç sevmem. Hele yalnız oldum muydu. Belki de eve gitmememin sebebi buydu. Bilmiyorum.

Beti sabahleyin dışarı çıktı. O yokken ben çay pişirdim. Döndüğünde gülüyordu. Neşeliydi. Buna sevindim.

«Bak sana ne aldım» dedi. Elinde bir içki şişesi tutuyordu.

Mutbağa gittim. Şişenin ardını yumrukladım. Mantar fırladı. İçerden,

«Şimdi içme sakın» diye bağırdı.

Odaya döndüm. Masanın başına oturmuştu. Önünde yığınca kitap vardı. Onları karıştırıp bir şeyler yazıyordu. Gelişi güzel bir kitap aldım. Balkona çıktım. Kitaptan bir sayfa okudum. Hiç birşey anlamadım. İçeri girdim. Yazı makinasının başındaydı daha.

«Hep çalışacak mısın bugün?» dedim. Başını salladı.

«Öyleyse ben gideyim» dedim.

İşini bıraktı.

«Niçin?» dedi.

«Hiç» dedim. «Sıkılıyorum. Eve gideyim»

«Eve mi?» Şaşkındı. «Eve mi?» dedi yeni-

den. «Ne yapacaksın ev...»

«*Eve mi? Eve... ne yapacağım evde...*»

«İstersen çalışmıyayım» dedi.

«Çalışma» dedim.

Kitapları kapattı. Bir bardağa içki doldurdum, uzattım. İçmiyeceğini söyledi.

«Sabah sabah sen de içme» dedi.

Kitapları gösterdim. İş olsun diye, nerden çöktüğünü anlamadığım soğuk sessizliği gidermek için,

«Bu kitapların hepsini okudun mu sen?» dedim.

Omzunu kaldırdı.

«Okumak çok iyi» dedim.

«Tabiî» dedi.

«Ben hiç okuyamıyorum» dedim.

«Alışkanlık» dedi.

«Ben niçin böyle başkayım?»

«Nasıl?» dedi.

«Hiç» dedim. «Fâzıl bey gibi olsaydım. Okusaydım. Doktor olsaydım. Böyle kitaplarım olsaydı.» Durdum. «Senin de kocan doktor muydu?» dedim.

«Hayır, yok,» İçinde bulunduğu ilgisizlikten çıkmıştı. Şaşkındı şimdi. «Hayır» dedi. «Niçin sordun? Nerden aklına geldi bu? Nerden, ne...»

Bu soruyu neden önemsediğini anlamadım.

«Doktor değil miydi?» dedim.

«Hayır, hayır. Ama nerden çıktı bu birden bire? Ha? Ha? Ha?»

«*Nerden aklıma geldi bu? Ha?*»

FÂZIL BEY... FÂZIL BEY...

«O da doktor» dedim.

«Kim?» dedi.

«O» dedim. «Fâzıl bey.»

Yüzündeki tasa bir anda uçuverdi.

«Koca aptalım» dedi. «Benim koca aptalım»

Geldi, bardağımdaki içkiden yudumladı. Başımı kendine çekti. Kokusunu soludum. Kadın kokusunu.

«Eğleniyorsun benimle» dedi.

Ses çıkarmadım. Bardağı dipledim. Ayağa kalktım.

«Gideyim artık» dedim. «Sıkıldım. Dünden beri...»

«Beraber çıkalım» dedi.

«Peki» dedim.

Giyindi. Dışarı çıktık. Koluma girdi. Korkusuz o. Kimseden sakıncası yok. Benim de. Bütün ağırlığıyla koluma asılıyordu. Bakışlarım yerdeydi. Susuyordum. Caddedeki bu pazar kalabalığı bir bunaltı yaratıyordu içimde.

«Seni anlıyorum» dedi. Kolumu bıraktı. Fısıldarcasına konuşuyordu. Beni anlıyormuş. Durup dururken bunu neden söylediğini kavrıyamadım. Vapur iskelesine değin konuşmadan yürüdük. Bir vapura bindik. Kenarda bir yere oturduk. Kalabalıktı. Yalnız kalmak isteği duydum. Bu isteği sık sık duyardım. Beti'yle yatarken bile. Sebebsiz, açıklanmaz bir istek...

«Keşke çıkmasaydık evden» dedim. İçkiyi düşündüm.

Yapış yapış bir sıcak vardı. Yanımızda, gerimizde, üstümüzde insanlar oturuyordu. İnsanlar, Fâzıl beyler oturuyordu. Annemler, babamlar oturuyordu. Aynı vapurla döndük. Eve varınca, o kalabalığı, o sıcağı dışarda bıraktık diye sevindim. Radyoyu açtım. Soyundum. Perdeyi açıp dışarlara baktım. Bütün evlerin pencereleri kapalıydı. Radyodan taşan müziği dinledim. Beti banyoda yıkanıyordu. Gelse... Hayır gelmesini istemedim. Sürekli kötü bir değişiklik içinde

dim. Beti hiç gelmesin yıllarca bu odada bir başıma oturayım dedim kendi kendime. Bunları ona anlatamam. Ona artık hiç birşey anlatamam. Anlıyormuş. «Anlıyorum» derken gururluydu. Avutucuydu. Alçaklık bu. Ben bunları istemiyorum.

Beni bir kendisinin sevdiğini biliyor. Bense kimseleri sevmiyorum. Beti'yi bile. Onu bile. Arıyorum. Ama bu sevmekten başka birşey. Hazırlıklı, eninde sonunda ona gideceğimi biliyorum. *O tek* o. Müzik gibi. Hiç birşey anlamıyorum. Bu odayı dolduran, ezici görültüden hiç birşey anlamıyorum. Gözlerim kararıyor. «*İçkiden mi?*» Çevredeki eşyaları seçemiyorum. Bu karaltının ortasında, gittikçe artan müziğin gürültüsüyle Fâzıl beyi öldürmeyi kuruyorum. Bu olağan geliyor. Sanki uzun yılların tasarısı

Odanın içersinde ordan oraya gelişi güzel dolaştım. Pencereyi açtım. Gene kapattım. Yeniden açtım. Koridora çıktım. Tekrar odaya döndüm. Masanın gözlerini açtım. En alttakinde fotoğraflar vardı. Onlara baktım. Hepsi saçma sapan şeylerdi. Arkadaşlarının, annesinin, kendisinin, kendisinin, çocukken, genç kız çağında, deizde, ağaçlar altında, bir erkek arkadaşıyla, yalnız, yalnız yalnız... Hırsla kapadım masanın gözünü. Bir kitap alıp okumaya çalıştım «Ben adam değil miyim, niçin okumıyayım, niçin?» Fâzıl beyinkiler... Kalın kara ciltler, duvarlar dolusu. Epeyce okudum. Soğuk bir el dokundu enseme. Ürperdim. Sandım ki *onun* eli. Annemin kadın eli. *O kara yeri.*

«Ne okuyorsun?» dedi. Betinin sesi. Beti'nin. Korkumu uçurdum. Kitabı gösterdim.

«Sevdin mi?» dedi

Suratıma saçlarından sular damlıyordu.

«Kim yazmış ?» dedim.

Bir isim söyledi ama unuttum.

«Anlatsana bana» dedi.

«Sen okumadın mı ?» dedim.

«Okudum» dedi. «Bir de sen anlat.»

«Anlamış mıydım ?» kendi kendime sordum. Anladığımı sanıyordum, Üsteledi. Anlattım.

Dedim ki : «Denizlerin ortasında üç adam var» dedim. «Başları çok büyük. İlkin öyle değilmiş. Sonradan olmuş. Tanrıya, büyük Tanrıya baş kaldırmışlar. Sövmüşler ona. Tanrı kızmış, kafalarını kocaman yapmış. Denizlerin ortasına salmış.» Durdum. Beti de durgun bana bakıyordu. Titremiyordu. Üstüme suları düşmüyordu. Başımı geriye kanırdım. Gözlerini göreyim diye. Gördüm. Burnunu, dudaklarını, yuvarlak çenesini - anneminki sivri - gördüm. Rahatladım. Yeniden anlatmaya başladım : «Adamlar denizle gök arasındaki boşlukta asılı kalmışlarcasına ve ellerinden hiç birşey gelmeden yaşıyorlar. Toprak adamlarıymış onlar. Atlarının, karılarının - KARILARININ - olmadığını, onlara artık BİR DAHA SAHİP OLAMIYACAKLARINI biliyorlar. Gene de küfürlerini geri almayı, bas eğmeyi kabullenmiyorlar. Kök salmış bir ağaç diyor kafası en büyük olan. - Burasını iyi anlamadım. Sen anladın mı ?»

«Ha ? Ha ?»

«Ne demek istiyor ?»

«Sonra anlatırım. Sen devam et.» Dudaklarında gülümseme. Güçlendim.

«Sonra» dedim, «gene o adam, kurtuluşlarının ancak içleriyle dışlarının bir olmasıyla gerçekleşebileceğini söylüyor. -Burasını da iyi anlamadım-. Kitabı açtım. Bak şöyle diyor dedim «Bu düşünce kök salmış bir ağaç gibi bizde. Ku-

parıp atsalar da, varlığımıza son verseler de -*varlığımıza son verseler de*- köklerden biri gene sürgün verecek, filizlenip yeşerecek. Bizi ancak içimizle dışımızın bir olması kurtarır.» Yanındaki iki adam bunun üzerine «öyleyse tam bir kurtuluşu yaşıyoruz» diyorlar. Deniz bir ırmak gibi akarmış altlarında. Zaman zaman delirirmiş. Hiç birine tınmazmış adamlar. Biz dünya cehenneminden uzağız ya, şu içi başka dışı başka insanların yaşadığı yerlerden uzaktayız ya» derler kurtuluşlarını yaşarlarmış.

«Okumak istiyorum bu kitabı» dedim.

Ses çıkarmadı. Ardımda durmuş saçlarımla oynuyordu. Geriye döndüm.

«Alayım mı bu kitabı ?» dedim.

Bakışları belirsiz bir yerde mıhlanmıştı. Tüyleri diken dikendi. Titriyordu.

«Üşüyorsun» dedim. Duymadı sanki «Bak titriyorsun» dedim.

Elini saçlarımın arasından çekti. Ayağa kalktım.

«Gel öldüreyim seni» dedi.

Sesi soğuktu. İnler gibi konuşuyordu. Odadan dışarı çıktı. Ardı sıra yürüdüm.

«Bu başındaki yarık ne ? Kim yaptı ?»

Annemin gözleri korkulu. Babam cevap verecek durumda olmadığımı söyledi.

«Dün gece...» dedi annem. «Kim ? Nasıl ?»

Dinlemedim. Odama yürüdüm. Babam da geldi. Annem kapıdaydı. Gözleri şiş şişti. Uykuluydu.

«Hepiniz bana düşmansınız» dedim. «Hepiniz.»

Annem «Niçin ?» dedi. «Niçin ? Niçin ?»

«Konuşma» dedi babam.

«Alçaksınız» dedim. «Ben, böyle, bu durumda...»

«Ne var durumunda ?» dedi annem.

Ağzımın içinde birşeyler geveledim. Konuşamadım. Elbiselerimle yatağa uzandım.

Sabah uyandığımda gün yeni doğmuştu. Evdekiler uyuyordu. Gömleğim yırtılmış, kan içindeydi. Başımda bir yara vardı. «Beti» dedim içimden. Hatırladım. Bir sisin içinde gibiydi. Onun eli. İtişirken. Taşların üstüne düştüm. Orda öylece kalakaldım. Çırçıplak. Dipdiri. Beti ayakta. Ayakta. Kadın: Taşların üstüne kanım yayıldı.

Yaranın dışında her yanım ağrıyordu. Gerindim. Ağrılarımı daha çok duydum. Bir zaman, uyanık, olanları düşünmeden yattım. Sersemdim. Başım çatlarcasına ağrıyordu. Ağzım yapış yapıştı. Yarayı unuttum. Unutayım istedim: «Dün gece bana neler sordular ?» Dışarıya çıktım. Babam giyimliydi. Karşısında annem oturuyordu. Daha taranmamıştı. O an müthiş çirkin geldi. Banyoya gittim. Yüzümü yıkadım. Aynada suratımı gördüm. Ne tuhaftı. Sanki başkasının suratı. İçeri girince annem iki gündür nerde olduğumu sordu:

«Hiç» dedim

«Başındaki yarık ne ?»

Cevaplamadım. Duyduğumu bile belirtmedim.

«Kim yaptı ? Kim ?»

«*Kim ?*» Sustum. Sustum.

«Gene o karıya mı ?» Bir an durdu. «Konuş» dedi. «Cevap ver. O karıya gene... Herkesle yatan o...»

Babam susmasını işaretledi.

«Genç. Koruyacağım onu» dedi annem.

Gençmişim. Anammış. Koruyacakmış.

Soruları sürekliydi. Konuştum. Dayanamadım. Bir ırmak gibi. Kaynağından taşıp... Bu akışta... Kapkara denizde, fırtınanın etkisinde ordan oraya çarpan, ama katiyyen bir kara parçasına tutunamadan. Bu kabaran denizde. Başı büyük adam. Susmuyordu. Susmuyordu. Ben susmuyordum

«Ne istiyorsunuz, ha, ha, ne istiyorsunuz benden ?»

Babam ellerini kavuşturmuş üst dudağını ısırıyordu. O anlıyordu. O.

«Tiksiniyorum» dedim. «Sizden, sizden, sizden... eş-eş-eşoğlueşekler,»

Başım gittikçe büyüdü. Deniz durulmuyordu. Beti'yi sevdiğimi söyledim.

«O ahlâk düşkünü bir kadın» dedi annem. «İki kocadan ayrılmış... Seni sömürür o. O, o...»

Ahlâk düşkünü. Başımdaki yara. Kanaması durmuş yara. Başımda, koca başımda küçümencik, acı vermeyen yara. Oysa Fâzıl beyin kanı ? Parmağımda ağır. Bunları söylesem... «Bizi ancak içimizle dışımızın bir olması kurtarır.» Böyle diyordu kitaptaki adam. Şimdi görüyorum ki aynı denizde, ben de, ben de çalkalanıyorum. Çalkalanıyoruz. Hepsini söylesem bunlara. Hiç birşey saklamadan. Bu herşeyin bitişi olacak. Uzaktan ne güzel. Evin dışında, sokakta gezerken... Herşeyin bitişi... Dayanabilir miyim buna? Beti'yi de görmem. Kayıplara karışırım. Hiç kimsenin arayıp sormadığı. Hiç kimsem yok ki. Beti bile. Hiç kimse. Gene de söylemedim. Katlanamadım buna. İkisinin de bildiği bir gerçeği dışa vurunca batacaklarını, yok olacaklarını biliyorum. Onun için... Büyük batıştan kurtardım on-

ları. Sallanıyorum. Bu kez daha yalnızım. Başım bütün vücudumu kaplıyor.

Onların karşımda sessiz oturuşları bile sıkıntı veriyor. Bunu söyledim. Annem babamın yanına gitti. Omzuna dayanıp ağlamıya başladı. Ben odama girdim. Ceketim yerdeydi. Kaldırdım. Cebimde boz ciltli bir kitap vardı. Dün okuduğum. Yanıma almış olduğuma sevindim. Açtım, işaretli yerden okumaya başladım. İçerden annemin sesi geliyordu. Boğuk boğuktu. Hıçkırıyordu. Onun sesi okumamı önlüyordu. Kitapla benim arama giriyordu. Dışarı çıktım.

«Susun» diye bağırdım. Babam başını kaldırdı baktı. «Sustur şunu» dedim. «Bıktım artık, bıktım. Herşeyinizden... Alçaklar, al-alçakoğulları, reziller, rez...»

Babam ancak kendinin duyabileceği bir kısıklıkla «Senin için...» dedi.

Duydum. Bunun gerisini, söylemediklerini de duyar gibi oldum.

«Benim için... Yalnız benim için mi? Ha? Ne yapayım? Elimden birşey gelmiyor. Başka türlü olmak istemiyorum.»

Dalsız, yapraksız, kuru bir ağaca benzettim o an kendimi. Bir çölün ortasında. Yapayalnız. Bir ara annem ağlamaktan kurtuldu.

«Böyle serseriler gibi mi yaşıyacaksın» dedi. «Böyle, ömrün boyunca...»

Verecek bir cevap bulamadım. Başımı ellerim arasına aldım. Sıktım. Ezmek yok etmek istiyordum. Ter basmıştı. Her yanım ateş içindeydi. «Anlıyorum seni». Dün Beti böyle söylerken gururluydu. «Anlaşılmayacak ne var?» diye düşünmüştüm. Şaşmıştım. Bu söz tamamiyle anlamsız gelmişti. Şimdi anlıyorum. Ne demek iste-

diğini anlıyorum. Ve anlatmak ihtiyacıyla çırpınıyorum... Beti'ye. Beti'ye. Hayır.

Onların yatak odalarının önünde duruyordum. Bütün varlığımla kapının üstüne yığıldım. *Onların* kapılarının. Camlar kırıldı. Ellerim, yüzüm kesildi. Oraya çöktüm. Cam kırıklarının üstüne. Bağırışları kulağımı tırmalıyordu. Onlardan uzaklaşmak istiyordum.

Fâzıl bey geldi. Yaralarımı temizledi. Benimle uğraşırken suratına baktım. Gözlerinin içine. Gözlerinin içine, tedirgin olsun diye. Onun incecik gırtlağını sıkmayı tasarlamıştım dün. Ölecekti. Benim ellerimde ölecekti. Neden ama, neden? - Şimdi boynu bana sevimli geliyor. Kin duymuyorum. Onunla sıkılmadan konuşabilirim sanıyorum. Kara kaplı kalın kitapları var onun; «Benimki nerde ? Benimki...» Yaralarımı sararken irkilmedim. Yalnız işaret parmağımdaki camı çıkarıp, kanı silerken bir tuhaf oldum. Kendi kanını siliyormuş gibi geldi bana. Göz kaplarına baktım elimde olmadan. Bir yara bir ezik aradım. Bulmayınca hafifledim. Göz göze geldik. Gülümsedi. Bana gülümsedi. Kinimin kaynağının o olmadığını anladım. «Peki kim, kim ?» Annem. Ayakta durmuş, uzaktan, ilgiyle bize bakıyordu. Titriyordu. Fâzıl bey elimdeki camları çıkarırken o başını duvara çeviriyordu. Ağlıyordu. Annem. Evet annem. Annem.

Ah hiçbirinin ölümünü düşünmemişim. Hiçbirinin. Ben hariç. Kendi ölümümü ? Belki. Beni kurtaracak başka kimin ölümü olabilir ? Bu da bayağılık. Kötü bir tasarı. Duymamak. Görmemek. Dokunmamak. Acı duymamak. Hiçbirşey duymamak. Boş bir rahatlık özlemi. Hiçlik.

«Haydi bakalım. Haydi, haydi, haydi, haydi... Bir daha böyle şeyler...»

Ayağa kalktım. Annemin gözleri bendeydi. Acılı gülümsüyordu. Aptal aptal suratına baktım. Babamı aradım. Gittiğini hatırladım. Odama girdim. Kesiklerim sızlıyordu. Kafamı da sardı. Yerden boz renkli kitabını aldım. Pencereyi açtım. Sokağa baktım. Kapım açıldı. Annem geldi. Dönüp bakmadım. Ayak seslerinden tanıdım. Omuzlarımdan tuttu. İrkilmedim. İrkilmedim. Sokaktan geçen küçümencik insanlara, taşıtlara baktım. Aralarına karıştım. Herhangi bir yere doğru yürümeye başladım.

kaçkınlar III

«Ne olursa olsun eve döneceğim» demiştim bu sabah uyanınca. «Neden, niçin korkuyorum sanki ? Kendim için olsa da...»

Evet onun ölümünü istemiştim. Babamın. Bunu çekinmeden itiraf ediyorum. Nedeni o zamanlar belirliydi. Ama bu, gün ışığınca ap-açık gerçeği söylemekten kaçınıyordum. Kaçındığımı söyliyebilirim. Kendim için. Ölüm havasının eve çöktüğünü sezer sezmez, o yatak odama değin varan hırıltıların, yatağının kenarına yaklaşınca da - bunu nasıl bir zorunlulukla yaptığımı, tiksintimi nasıl gizlemeye çalıştığımı, bunu yaparken de bulantımın nasıl arttığını düşünüyor, kendime bir hak bulmaya çalışıyorum şimdi - acı sarı yüzünde yabanıl otlar gibi gün geçtikçe büyüyen kırımsı sakalları. bu bütün dirimin dışında, tam ölümün eşiğindeki adamın -babamın- soluğundan çı-

kan, bütün eve yayılan koku bana dayanılmaz geliyordu.

Bir başkasının ölümü, aynı kandan olmaktan çok, aynı çatı altında yaşamaktan, bu ölüme karşı birşey yapmamaktan, yapmak istemeyişten doğan, giderek düşüncelerinde çoktan o kişiyi öldürmüş bir adamın -benim- ömrü boyu kaçtığı sorumluluk duygusunu yükleneceğini sanıp korkması. İşte bundan kaçıyordum.

Bir sabah evden çıktım. Bugün...

«Artık herşey bitmiş olmalı» diyordum. Eve gittiğimde ortalığı tertemiz bulacağımı sanıyordum. Sokak sokak dolaştım. Mümkün olduğu kadar geç. En sonunda birbirine abanmış, yıkıldı - yıkılacak evlerin sıralandığı sokağa vardım. Kapıyı annem açtı. Beni görünce boynuma sarıldı. Ağlamaya başladı. Ellerini çözdüm boynumdan. Bir kelime olsun söylemedim. Merdivene yürüdüm. Yaşarmış acı bakışlarıyla, aynı sahte acıyı paylaştıklarını anlatan, karanlık yüzleriyle mat, oynaşsız bir bütünlüğe kavuşmuş bir yığın insanın arasından geçtim. Soluduğum hava ağır bunaltıcıydı.

«Aynı, aynı. Eskisi.»

Sofayı geçtim, tahta merdivenin gıcırtısını gerimde bırakıp, o sesleri...

Odaya, onun yattığı odaya girince, cızırtılı bir sesle karşılaştım. Onun gerisinde dışardan gelen, bir başka dilden hastalıklı bir erkek sesinin söylediği şarkı odayı dolduruyordu. Daha çok o. Sanki acıyı paylaşmak istemeyen, bir özür bulmaya çalışan - ben. Şarkı içimde büyüyüp, ezici bir niteliğe ulaşıyordu. Ben uzaklaşmak istedikçe o... morumsu, içimi çürüten, çürütmüş, çürüklüğünü belirten. Sanki göğüs boşluğumda yerleşmiş, düşsel bir pic-up'a konulmuş, durmazcasına

yeniden başlayan, böylece delirtici tekrarla beni büsbütün ezen, ben bir yere tutunmak istedikçe ayıran, kendimde bir hak bulduran, eski günlerin...

Şarkı diyordu ki :

... bana verdiler... anamla, babam... bizi dinle... öldür, çal, trahi... trahi... trahi... ama bir şey yapmadılar... benim için trahi, trahi... on m'a donné une âme, et trahi...

Pilâk kafamın içinde dönüyor. Genişliyor yayılıyor. Yatağın başında mırıldanıp duran adamın sesini bastırıyor.

Sanki eski günler. Pic-up'ın kolunu kaldırınca pilâk çalar, yüzlerce, binlerce, sonsuz çalar, sen bir tek şarkıyla, yerlerde, sarhoş. Gelip kaldırırlar adamı, o pilâktaki adamı sustururlar, ama senin içindekini ?

«... ama ben yeniden kurabilirim... bu ruh... bu kalp... trahi... bu kalp trahi... bu kalp trahi... bu kalp trahi... bu kalp...»

«Of patlıyacağım» dedim. İçimdeki sesi susturmak için garip bir güç harcamaya çalıştım. Boşluk. Sesin içime - boşluğa sinen vızıltısı.

«Bırak beni bırak» dedim içimden. İnlercesine.

Yatağa doğru yaklaşıp onun -babamın- hırıltısını, aynı solgun acı sarılığı göreyim istedim. Sanki bir özlem. Yaklaşınca gözbebeklerine sinen sarılığı gördüm. Suratı beyaza yakın solgun bir renkteydi. «Oh, oh düşlediğim gerçekleşmemiş demek dedim içimden. Kıvandım. Hayır kendimi kurtarmak temize çıkmak için söylemiyorum bunları. Belki az sonra gene çıkıp gidecektim. Günlerce, belki de hiç dönmiyecektim. Ama yatağa düştüğü ilk günlerde kafamda yer eden bu ölüm düşüncesi sıkıyordu beni. Soluğundan çıkıp ya-

yılan, yanına yaklaştığımda midemi altüst eden kokusunun da, geceleri odama değin varan hırıltılarının da devam etmesini istedim. En sonunda ben çeker giderdim.

«Nereye ?»

«Nereye olursa.»

Çözümlenmez sıkıntılarımı alıp bu vurdumduymazların acı gösterilerinden, yakarmalarından uzak, ne istediğini bilen, ne istemediğini bilen, karmakarışık durumumda, kendimle başbaşa, kendi kendimi kurtarmanın yollarını arayacaktım.

Cızırtılı sallanıp duran ses, bir kurtarıcı edasıyla mırıltılarını, ben yaklaştıkça daha da arttırarak, beynime varan ordan titremelere varan bir tedirginlik uyandırıyordu. Dişlerimi sıktım. Bu bir işkence sanki. «Allah... Allah... Cennet... Kabir... cennet... azap... cehennem... cehennem... cehennem...»

Elimi onun donuk, soğuk alnına götürünce, - garip, balmumundan yapma bir başa dokunmuş gibi oldum - olduğu yerde sallanıp duran adam, büyük bir gizlilik yüklemeğe çalıştığı, beynimi delen sesini kesti. Ayağa kalktı.

«Ne yapıyorsun ?»

Cevap vermedim.

İçimde bu donukluğun ölü sessizliğine gücümün yettiğince bağırmak isteği uyandı. Ona değil evin sağır halkına. Şu deminden beri mırıldanıp duran herife. Şu bizi çevreleyen duvarlara. Adam daha yanıbaşımdan ayrılmamış, omzumu dürtüklüyordu. Birşeyler geveliyordu ağzının içinde. Sorular. Sıkıntım giltikçe artıyordu. Sanki ben buraya... Beynimin içinde vurulan bir çekiçmişcesine tasarılarımın somutlaştığını söylüyordu içimde genişleyen ses. Benim sesim.

«Onun ölümünü istemiştin, işte... onun ölümünü istemiştin... onun, sen...»

Kaçtığım buydu. Onun ölümü. Zahmet. Benim kısa zahmetim. Mırıldanmalar. Avutmalar. Kulağımı tırmalayan, sinirlerimi bozan... sorumluluk... evet bu... Ereğim benim. Onun ölümü. Ölümüydü. Ölümüyle ilgili tasarılar. Düşlerimde hep o. İçinde bulunduğum durumdan daha özgür, daha rahat, daha bir başıma, dilediğimce... Onun ölümünden kalan. Bu, bu herşey. Benim rahatım. Benim, benim, benim kocaman rahatım.

Bunlardan kurtulmak istercesine,

«Ortalık daha temizlenmemiş» dedim. «Bilseydim...»

Adam hiç birşey anlamadı. Kötü kötü suratıma baktı. Elinde tuttuğu kenarları sararmış, cildi yıpranmış kitabı kapayıp, koltuğunun altına sıkıştırarak yanıma geldi. Aşağılayıcı bakışlarla süzdü beni.

«Oğlu musun sen ?» dedi.

«Evet» dedim.

«Ne diye bırakıp gittin ?»

Sustum. Cevap vermedim.

«Demek buna da söylemişler» diye düşündüm. «Demek herkes beni biliyor.»

Homurdanarak dışarı çıktı adam.

Daha korkusuz daha içten suratına baktım onun -babamın-. İki duygu arasında bocalıyordum. Baktım ki...

... dudakları çatlak çatlak. Günlerce süren susuzluğun, güneş altında yürümüşlüğün sonunda oluşan çatlakları andırıyordu. Bu güneşin ancak perde aralarından sızdığı loş odada bu loş çatlak. Üstüne eğildim. Kokusunu içime çekeyim, bunalmadığımı göstereyim, istemediğimi göstereyim diye. Bu loş gösterişi - Duymadım o koku-

yu. Hırıltısını da. Suratıma ondan geldiğini sandığım bir serinlik yayıldı.

«Su vereyim mi ?» dedim birden.

Cevabını beklemeden masanın üstündeki sürahiyi aldım. Yoğunluğu artmış, yapışkan bir sıvıyı andırıyordu su, bardağa boşaltırken. O sıra kapı açıldı. Gelen zayıf, çökmüş, büsbütün çirkinleşmiş kızkardeşimdi. Sırtında koyu renk bir giysi vardı. Üstüme doğru -kollarını açmış, acısını gizlemeye çalışarak, dudaklarını ısırarak- gelirken. sürahideki suyla onun arasında garip bir benzerlik kurdum. Ondan -onun yanısıra annemi de düşünüyordum- bir tiksinti duydum. Boynuma sarılınca...

«İşte, işte böyle... ne yap...»

«Ne işte işte böylesi ? Ne ?»

Ben kurtulmak için gelmiştim buraya. Birazdan herşeyi anlatacak, defolup gidecektim. Onlar da artık düşlerime girmeyen, bana ayrıca bir sıkıntı vermeyen herkeslerden olacaklardı.

«Bunu sağlıyacağım» dedim içimden.

Bardak elimde babama doğru yürüdüm. Kızkardeşim yuvalarından fırlamış gözleriyle -bu ona canlılık veriyordu- bana bakıyordu.

«Ne yapıyorsun ? Ne...»

Sesi uzaktan, bir duvarın gerisinden geliyormuşcasına ince cansızdı. Sesini duyurabilmek için yırtınıyor, ama gene de yarım, gerisini getiremediği kelimelerden başka birşey söyliyemiyordu. Bir ara katılıp kaldı sandım. Başı tavanda, öylece, soluksuz. Delice bir çabuklukla dışarı fırladı.

«Deli mi bunlar ? Ne oluyor ?»

Bir kelime hiç değilse bir hırıltı duyabilmek için eğildim üstüne. Avunç kaynağı. Soğuk ışıltısız gözlerinden başka bir şey görmedim. Elim bir

ara bardağın ağırlığına dayanamadı. Elimden kaydı yere düştü. Bu düşüşten çıkan sesle irkilecek, onun dirimini göreceğim sanmıştım. Oysa gözkapaklarını bile kırpmadı. Demin kokusunu içime çekti̇ğimde soluyup solumadığına dikkat etmemiştim.

Yorganı çektim üstünden. İyice daralmış eski yollu pijamasının içinde olduğundan daha küçük görünüyordu. Elleri iki yana uzanmıştı. Mor damarlı, titresiz, soğuk elleri. Etinde bir durgunluk, bir cansızlık sezinledim. Sanki kanı akmıyordu damarlarında.

«Hastalık ne de olsa, ama dokunmayınca anlaşılmaz ki...»

Yorganı az daha çektim. Göbeğinin üstünde kara saplı büyüyecek bir bıçak duruyordu. Neden bilmem o irkiltiyle yüzüne baktım. Gözbebeklerimde kendimi gördüm. Değişik. Belki aslına daha uygun. Şiş gözlerimle, büyümüş başımla o anda onu öldürenin ne olduğunu anladım. Aynı anda kendimden neler yitirdiğimi de gördüm. Geçmişten kalan ne varsa herbirini ürkütmekten çekinerek usulca kapıya yürüdüm. Az öncekinden daha karanlık, daha tasalı bütünlükten kopmuş parça parça -daha sıkıcı- insan tünelinden geçtim. Bir yığın karışık, hiç birşey söylemeyen, hızımın yitirdiği, bana ulaşma niteliğinden yoksun sesleri aştım. Yalnız içimde...

«*...trahi işte trahi... benim için birşey yapmadılar... geceden çıkmak için, geceden çıkmak için benim de kollarım var, kol - kol... ama ben...*»

Bir bağırtı durumunu alıyor şarkı. İçimde. Olmıyacak duygulanmalar uyandırıyor. Önüme çıkan herşeyi kırayım, öldüreyim... Evler üstüme üstüme yığılıyor. Altlarında kalıyorum. Eziliyorum. Eziliyorum. O ses - annemin sesi :

«Dur, gene nereye ?»

«Nereye ?» Koşar adım uzaklaşırken soruyordum kendime.

«Sarhoş domuz gene nereye ?»

Bağırmıyor ama ben duyuyorum. Onun içinden geçenleri de duyuyorum.

«Nereye ?»

Bir karar vermek, kendime bir cevap bulmak zorunluğundaymışcasına içimde genişleyen, artan, özümü yiyip bitiren, yokeden sıkıntıyı duyuyordum. Elle tutulurcasına canlı. Başka hiç birşey. O sesi «Nereye ? Nereye ? Nereye ? Nereye ?» Bağırıp duruyordu. Uzaklaşayım, artık ulaşamasın bana diye, alabildiğime açıyordum adımlarımı. Ama o her adımımda daha da artarak geliyordu peşimsıra.

«Bir cevap bulmalı, bir karar.»

«Puff, hayır.»

İçimden bağırarak, -ama neyin sözünü eltiğimi bilmeden- konuşuyordum. Bende kalan salt bu bağırtı. Ona eklenen bu benim seslerim, içimdeki duvarı deliyor, kimbilir ne zaman bende yeniden varolmak için yer ediyorlardı.

Gece oldu. Odama çöktüm. Az sonra yanında kaldığım Hasan gelir. Yalnızlığım yiter o gelince. Ne kadar konuşmazsa konuşmasın, gene de... Bakışları, oturuşu, cıgara içişi, odanın içinde dolaşışı, gözümü yorar, sıkılırım. Oturduğum yerde yorulurum. Sanki burda onun yanında oturmaya mahkûmum. Evet mahkûmum. Kendi kendimin.

Ellerimde ayaklarımda bir dermansızlık var Çıkıp dolaşacak gibi değilim. Hiç birşeyi düşünmüyorum. Kendime böyle söyledim. «Olan oldu, düşünecek bir bok yok artık» dedim. Yataga sırt

üstü uzanmış yatıyorum. Gözlerim tavanda bir noktaya dikili. Rutubetin meydana getirdiği biçimler. İnsanlar, hayvanlar, ağaçlar, otlar, böcekler, sıkıntılar sıkıntılar...

«Off patlıyacağım.»

Çok içip hemen yattığım gecelerdeki gibi. Mide bulantısı. Oysa günler var ki içmiyorum. Belki bulantı filân da yok, bana öyle geliyor. Bana öyle geliyorsa... Doğruldum. Yatağın ortasına oturdum. Az ilerimdeki iskemleye takıldı gözüm. Bu biçimsiz, tahtanın üstünü kaplayan, yer yer sıyrılmış meşin yüzeye.

Meşin-

O odadaki gibi.

Hatırlamak için yapılan bir işaret sanki bu aşınmış meşin. Bu iskemle. Bu oda. Bu ben. Ben. Ben. Parmağımla kendimi kendime gösterir gibi bir işaret yaptım. Göğsüme vurdum yumruğumla. Acıdı. Duydum.

«Yaşıyorsun» dedim içimden. «Yaşıyorsun ohh...»

İskemle gözümün önünde gittikçe büyüyordu. Başım döndü. Yıkıldım. Bir karanlığa yuvarlandım. Gözümün önünde binlerce yıldız parladı. Kendime gelirken küçümencik bir anım kafama vurarak, canlılığını, bendeki yaşarlığını yüz bininci kez belli etmek istercesine canlandı. Benim, tam bana yakışan, bir gecelik, fındık kabuğunu doldurmayacak bir anım. Bir bayağılık bu. Bir alçaklık bu. Boyuna...

Karşı koymadan bırakıyorum kendimi. Direnme gücüm yok. Hastayım ben. İstiyorum artık, vahşi bir zevk içinde, kendime değin bir karar vermek istiyorum. Kötüyse kötü diyebilmek, -evet, tamam, işte bunu diyebilmek- ihtiyacındayım.

«Artık bu kararsızlığı bırakayım, bıktım artık. Şöyle kendimce... kendimce...»

Yorganla çarşaf arasında debelenip duruyordum. «Git Yüksel'lerde yat» demişlerdi. «Kafamdaki tasarı gerçekleşiyor» diye düşünmüştüm. «O -babam- orda ölürken ben Yüksel'le...»

Öleceği anlaşılan bir adamın -babamın- evinde bulunmamı istemiyorlardı. Kötüleşeceğimi, zamanla alışılmış, beklenen de olsa, bir ölüm karşısında kimbilir ne yapacağımı sanıyorlardı? Bilseler ki bunu bekleyen benim. O daha başını yastığa koyar koymaz bir önseziyle öleceğini kestirmiş, her gece içimde beliren, gün geçtikçe artan bir heyecan içinde onun ölümünün bana sağlayacaklarını düşünmüştüm. Bu anı istemiştim.

Karanlıkta hiçbir eşyayı görmeden, tam bir boşluğun ortasında açıklanmaz, bağsız bir duygulanma, yüreğimin atışını hızlandıran, soluğumu tıkayan bir duygulanmayla -ama nerden doğuyor bu? cevaplıyamıyorum. Ne bir sevince, ne bir acıya, ne bir tiksintiye benzeyen, o güne değin bende oluşmamış- düşüncesiz, ama yapayalnız olduğumu, geçmişte de, şimdi de olduğu gibi gelecekte de, onun ölümünün ardından gelecek zamanda da yalnız olacağımı bunu değiştererecek birşeyin varolmadığını duyuyordum belki. Ben bu karman-çorman duyguların ortasındayken kapı aralandı. Aysel'in sesi:

«Uyuyor musun?»

Sesi titrekti. Korkuluydu. Bu arada böyle birşeyi düşünmenin utancı altında ezikti.

«Ha-yır, ha-yır» dedim.

«Birşey yok» dedi. «Baban iyi. Yat uyu.»

Kapıyı kapadı. Uzaklaşan ayak seslerini dinledim. Yüksel'in-kadınlığının sürükleyici, uyu-

rıcı ayak seslerini.

Daha ses yitmeden organlarımda bir uyanma oldu. Kanımda spermalar dolaşıyormuşcasına isteklendim. *Yüksel'i. Yüksel'i.* Kalktım ışığı yaktım. Karşımda duvarın dibinde üstünü yer yer böceklerin kemirdiği bir konsol duruyordu. Konsolun üstündeki aynaya baktım. İyice görebilmek için kendimi. Bu sırları dökük aynada... yaklaştım, yaklaştım... iyice soyunp, çırıl çıplak kalıp yaklaştım. Bir isteğin içinde çalkalanıp, göze alamıyacağım hiç birşeyin varolmadığını düşündüm.

Bu şehirde oturuyorum. Bu evlerde, bu insanların içinde yaşıyorum. Benim de bir evim, bir odam olsun isterim diye düşündüm. O an düşünmüş müydüm, yoksa daha mı öncedi bu? Yüksel'le yatacak yer bulamadığımızda... Evet her haltı karıştırabileceğim bir odam olsun isterdim. O odayı dolduracak bir kadın. Yüksel. Yüksel'i çırıl-çıplak düşledim. Aynada kendi çıplaklığımı görüyordum. Baştan aşağı bütün yinim. Bir andan sonra birşey düşünemez oldum. İskemlenin üstünden pantolonumu alırken o meşin yüzeyin yırtık yerleri gözüme çarptı. Kimbilir neden o anda iskemle benim için canlı herşeyimi gören -içime değin- bir varlık oldu. İçimde ona karşı böylesi bir kin uyandı. Tekmelemek kırmak istedim.

Pantolonumu ayağıma geçirirken,

«Git git bu, bu her... öl... ölürse ölsün bunu sen istedin» diye mırıldandım.

Kapıyı açıp sofaya fırladım. Karanlıkta çıt çıkarmadan yürüdüm. Odasının önünde durakladım.

«Niçin girmiyeyim? Bunu uzun zaman beklemiştim.»

Kapının tokmağını çevirdim. Karanlıktı oda. Benim girmemle soluk bir aydınlık yayıldı yata-

ğın baş ucundan. Yüksel yatağın içinde kaykılmış oturuyordu. Gittim yanına oturdum. Birşeycikler söylemedim. Boynundan, göğsünden, ağzından dudaklarından öptüm. Hızlı hızlı soluyordu. Alt üst olduk.

Gün ışırken kimselere görünmeden içimde akşamki anı yaşatarak çıktım evden. Uzun zaman uğramadım. Bu gün...

içimde taşıdığım ağırlıktan, onun ölümünü istemekten doğan ağır bir ağırlık bu - kurtulmak için, «işte daha ölmemiş» demek için döndüm eve. Ama baktım ki...

Bir kaç gün kaçar gibi yaşadım. Herkes beni tanıyormuş, içimdekileri, tasarılarımı biliyorlarmış da onun için bana bakmadan, beni görmeden, gördükleri zaman da ezip alçaltıcı bakışlarıyla yiyip bitiryorlarmış gibi geldi bana.

«Gidip göreyim evi, kurtulayım artık» dedim kendi kendime. Kendi kendime. Hep bu. Ne sağlıkların, ne ölümlerin benim durumumu değiştirmiyeceğini daha bir anlayayım dedim. İşte onların varlıklarından yayılan bu tiksinti; bu yoğun sıkıntı -bu kelimeler az bile, daha dehşet vericisini, daha korkunçunu bulup söylemeliyim, lânetle karışık- kaldı bana. Bir daha dönmem, onları herkeslerden sayarım, ablam? annem? biterler benim için. Sıkıntımın nedenlerini böylece yokedeceğime, hiç değilse azaltacağıma inanmak. Bir şeyler yapmak ihtiyacını böylesi saçma, sonuçsuz... -Ben - Ben - Ben neyim -

«Yok işte» dedim. «Bir bok olmadığını görmüyor musun? Seni kurtaracak.»

İçimdeki sesi bastırdım.

«İnsanoğluna herşey mubahtır, öyle olmalıdır» dedim. «Hiç değilse ben öyle kabullenmeliyim. İyi yok, kötü yok, bana göre hepsi bir. Öy

le olmalıdır. Bu kuşkulardan belki ancak böylece... Kurtulabilir miyim ? Kurtulursam ? Ancak o zaman... «Hem ben herkeslerden değilim ki» dedim.

İskemlenin yırtıklarından her hangi biri üstüne daldırıyorum gözlerimi. Sonra bu dalmışlıktan -gözlerim yoruldu, başım döndü gene- kurtardım kendimi. Sırt üstü uzandım yatağa. Yalnız iskemleyi düşüneyim istedim. Onun yapılışını, kullanılışını, bu odada çürüyüşünü.

Karaya çalan, sıcaktan katılığı yitmiş asfaltın üstünde yürüyorum. Ayaklarım gömülüyor, gerimde izimi bırakarak dermansız, dizlerim yere değercesine yürüyorum. İşte sonsuz bir yol diyorum git gidebildiğince. Ama yinim nasıl ağır. BENİ aşan bir ağırlık. Ayaklarım çekmiyor, taşımıyorlar artık beni. Gelip geçenlere bakıyorum, onlar da bana bakıyorlar, bir destek olanı yok, yaklaşanı yok, hastalıklı bir hayvandan kaçarcasına uzaklaşıyorlar benden. Kafamda bir yığın ses. Bir yığın ezgi. Hiç birini dinlemek istemiyorum artık. Bıktım. Kafamda sıkışmışlar, kara pilâğın dönüşlerini, durmazcasına hızlı dönüşlerini görüyorum. İğne bir yerde takılmış hep aynı sözleri geveleyip duruyor. Bu kalp trahi... Bu kalp trahi... Bu kalp trahi... Dönüyor, dönüyor, dönüyor... Başım dönüyor, ben dönüyorum... Bocalıyorum. Bir yokuş çıktım galiba. Kan-ter içinde, yeşilliklerin bir süscesine yayıldığı, gelişi-güzel serpilmiş eğri, kırık, dik, sarıklı, düz, mezar taşlarına çarpıyorum. Kazılmakta olan bir mezarın yanında buldum kendimi. Toprağın kokusunu duyayım diye eğildim, eğildim, genzime çektim kokuyu. Ama hiç... Yalnız bir ölü kokusu.

Mezarı kazan adamlardan biri «Siz akrabası mısınız ?» dedi. «Kimin ?» dedim. «Bilmem ne

Ahmet beyin» dedi. Ahmet bey, Ahmet bey, Ahmet bey. Babam. «Hâ, evet» dedim. Sonra bir yığın kalabalığın ortasında buldum kendimi. Kara böceklere, akreplere benzettim. Parlak sırtları, yalancı acılarıyla. Aralarından sıyrıldım.

«Gömerler, kurtulurum. Ondan. -Babamdan- Artık babam mı o?»

Bir adam yaklaşıyor yanıma, başımı çevirip bakıyorum. Yüksel'in kocası. Eli omzumda. Avutucu kelimeler mırıldanıyor.

«Off, of sıkıldım eli de o kadar ağır ki. Hayır istemiyorum. Niçin, kimin için? O bilmiyor mu ki ben...»

Dinlemiyorum artık. Elinin ağırlığına da dayanamıyorum, sıyrılıyorum, uzaklaşıyorum. Az ilerdeki karaböcekleri andıran kalabalıktan bir kaç kişi üstüme doğru gelirken. Geriliyorum. Geriledim.

«Ohh nasıl bir ilgi bunlarınki? Anlamıyorum. İstemiyorum. Onların ilgileri aşağılayıcı, boş, yalan, kötü, ezen beni, yokeden.»

Kötü herşey. Toprağın iyiden iyiye yükseldiği yere vardım. Bir başıma. Ardımdan gelmemişlerdi. Bırakmışlardı beni. «Ohh.» Gözlerimi az ilerde, yeşilliğin bittiği geçit vermeyen kızıl kayaların denize, karşıdaki sisin içindeki renksiz tepelere ulaştığı yere diktim. Yüzümü o boşluğa döndürüyorum. Birden olduğum yerden sarsılıyorum, ayaklarım yerden kesiliyor, uçmaya başlıyorum.

«N'oldun? Uyuyor muydun?»

Ahmet başucumda.

«Ha? Ha?»

Doğruldum.

«Ne var?» dedim. Tıkanık. Heyecanlı. Düşün etkisini üstümden atamamış. Aynı salıntıda

«Hiç» dedi. «Uykunda bağırıyordun da»

Kalktım yüzümü yıkadım. Odaya döndüm.

«Biliyor musun ?» dedi Ahmet. Gözleri yerde.

«Neyi ?» dedim.

«Baban...»

«Evet» anlamında başımı salladım.

Şaşkın şaşkın suratıma bakıyordu.

İskemlenin üstünden ceketimi aldım giydim. Aynanın karşısında saçlarımı düzeltirken aynada şaşkın bakışlarını yakaladım. Ahmet'in. Ondan yana döndüm. Yakasına yapıştım.

«Ne bakıyorsun ulan ?» dedim. «Ne bakıyorsun öyle hayvan hayvan ?»

Kurtulmak için hiç bir çabada bulunmadı. Gözlerini gözüme dikmişti. Öylece bakıyordu. Yatağa doğru iteledim.

«N'olmuş» dedim. «Gelip ne soruyorsun bana eşşoğlueşek» dedim. «Eşşoğlueşek ne diye yani, ha ?» Biliyorum işte, biliyorum, biliyorum»

Bağıra bağıra dışarı fırladım. Başımı duvara vurdum.

«Biliyorum işte biliyorum...»

Sokağa çıktım. Akşam serinliği vardı. Ceketimin yakalarını kaldırdım. Gelip geçenlere baktım.

«Hepsi bilmem neyime.»

Gülümsedim içimden.

«İşte bir düzen» dedim. «Doğup yaşayıp, öldüğümüz... bu... insanların hepsi birbirini kazıklayıp, birbirinin ölümüne bağlı, onun üstünde yükselen yaşayışların kurulduğu... düzen... ama ne düzen... Ha.»

Dişlerim birbirine çarpıyordu. Üşüyordum. Kaldırımın kenarına çöktüm.

«Ayrılığım filân yok benim» dedim. «Kurtu-

luş yolum yok. İşte şurda, kaldırımın kenarında herkeslerin ayakları dibine oturmuş anlıyorum ki ben de onlardanım. Herkeslerden, herkeslerden.»

Ayağa kalktım, bağıra bağıra :

«Herkeslerden, herkeslerden...»

Yürümeye çalıştım. Dizlerim güçsüz, bükülüyordu. Yere değiyordu. Yürüyemedim. *Onların* ayakları dibine yıkıldım.

kaçkınlar IV

Gecenin çökmesini bekliyordum. Kendimi hapsettiğim bu evden, karanlığın yardımıyla, kaçarcasına sokağa fırlayacak, içimde bir çocuk yazısı gibi kargacık burgacık, okunması güç sıkıntımın kaynaklarına doğru dolu dizgin gidecektim. «Gece olunca insanlar fare deliği evlerine girer ve...»

1.

Bir otobüse bindim. Bir yığın insanın, *insanın* içine düştüm. Sırtım sırtlarına, kollarım kollarına sürtünüyordu. Bu bende ürperti uyandırıyordu. Kimbilir neden ? Solukları dayanılmaz bir koku taşıyordu. Pis, kirli. İçlerinin, beyinlerinin, düşüncelerinin kokusu... Kurtulmak için çabaladıkça etleri etime daha çok yapışıyordu. Etleri... Kadınların ve erkeklerin. *Erkeklerin beyaz etleri.*

Bayılacak gibi oldum. İnerken geçkin bir kadının kıçına dirseğimle vurdum. Kafasını çevirip bakmadı bile. Özdekleşen kinimin tekmeleriyle, bu insan tünelinden geçtim. Dışarıya attım kendimi.

Daha evden çıkarken nereye gideceğimi biliyordum. Uzun zaman tenha sokaklarda dolaştım. Yusuf'u düşündüm. O karşımdayken değil de, o da ben de ayrı yollara döküldüğümüzde, başımdan ayaklarıma kayıp giden varlığını duyardım. Gözlerimi kırpıştırdım, bir yığın belli belirsiz görüntünün içinden onu bulup çıkardım. Yanımdaymış da birbirimize yaslanıp yürüyormuşuz gibi oldum.

Bir tahta, cam bir şişe gibiydi karşımda. Bakışlarını yüzümde duyduğumda, dayanamamış, gözlerimi, çünkü tezgâhın eğik-büklükleri üstünden ayırıp ona çevirmiştim. Elindeki şişeden bardağını doldurdu. Ürperdim. Bir şişenin canlanması, bir tahta parçasının bu yeşil gözlerle, sarı uzun saçlarla bezenip, bir anda hiç konuşmadan, gizlisiz, saklısız, önümde soyunması karşısında kıvandım mı ? Yoksa...

Sokaklardan, sokaklardan, sokaklardan geçtik. Tahta eski bir evin küçük bir odasına girdik. Bizim birlikte soluyuşumuz akıl almaz bir ustalıkla odanın içinde birikiyor, sürekli beraberliğimize teşne yatağımızı ısıtıyordu. Bu ışıksız odada ince kız elleriyle sarıp uzattığı cigaranın ateşinde suratını, soyunuşunu, vücudumun her yanına sinen bir uyanma içinde seyrediyordum.

Her şeyin bir sonu vardı. Bütün hayatımda yalnız bunu öğrendim. Her şeyin bir sonu vardı. Söylene söylene, kendi kendimle anlamadığım bir dille konuşarak yürüyordum. Sokaklardan, sokaklardan, sokaklardan geçtim. Yalnızdım. Yusuf'un evinin çevresinde dolaştım. Kapıyı vurup

sormaya çekiniyordum. Uzaktaki kırımsı yere çöktüm. Cigaramı sardım. Az sonra bütün insanlardan uzakta olurum. Onların üstünde, bir kule gibi, ayaklı bir kule gibi yürürüm. Onların ayakları yerde. Üstlerinden uçarcasına geçerim. Herhangi birini tırnaklarım arasında ezebilirim. Hiç birinden hoşlanmıyorum. Yusuf ? Yusuf'un boynu altında kalsın. Kadınları da sevmiyorum. Birini alıp evime götürmeliyim şimdi...

«Haydi kalk yürü evine artık. Yapacak...»

Hiç görmediğim renkte sulardan, dağlardan geçtim. Eve varırken ayaklarım yere değdi. Sallana sallana içeri girdim. Sessiz bir dünyanın içinde, eşyalar, biçimlerini değiştirmiş, kötü bir düzensizlik içinde, evin, odaların sınırlı boşluğunu doldurmaya savaşıyorlardı. Devinmesiz. Çokluk bunları birbirine çarpıp kırasım gelirdi. Bu koskoca evde, bu yığınca insanın içinde, bir başına yaşayıp gitmek... Sendeledim, düşer gibi oldum. Havları iyiden iyiye dökülmüş halının ortasına çöktüm. Perdelerin kenarından ışık sızıyordu. Beni gözlüyorlardı. Bütün ev halkı. Uykularını bırakmışlar... Öyle sandım.

Yusuf'un uzun, ince kemikli parmaklarıyla, tütünlerin yarısını dökerek cigaramı sardım. Bu çirkefin içinde, bir cigaranın dumanından, bir içki şişesinden elde etmeye çalıştığım aldatıcı bir güzelliğin son anlarıydı bunlar. Aydıktan sonra bunun iğrençliğini duyuyordum. Gene de...

Cigaramı yaktım. İçime çektim. Uzun zaman tuttum içimde. Cigara parmaklarımı yakıyordu. «Yaksın, yaksın» dedim içimden. «Yanayım da...» İşte yeniden ayağımın kayması, uzun ayaklarımın... Bu düşlediğim sessizlik içinde, dipdiri yaşıyan ben, benim kuş gibi hafifliğim, bütün insanlardan başkalığım. Bir dağın tepesine oturmuş,

ayaklarımın dibinde oynaşan pirece küçük insanlara hükmediyorum. Yeryüzünde denenmemiş nice işkence araçlarını akıl almaz bir buluşla ortaya koyuyorum. İnsanlardan herhangi birine uyguluyorum. Dayanabilene aşkolsun. İşi bitenin yerine bir yenisi, bir yenisi, bir...

İşte :

Bu kendi katıma yüceltti̇ğim kadını ellerimle soyuyorum. Uyarıyorum. İsteklendiriyorum. Beyaz derisi altında gizli kadınlığını korkunç bir ilgisizlikle tepiyorum. O bir istek kasırgası içinde kıvranırken, ben yatağıma uzanmış, çırıl-çıplak, onu seyrediyordum. Şaşkın o. Umduğunu bulamamanın dehşetinde titriyor. Eşyalara sarılıyor. Onun ordan oraya koşmasından, titremesinden, ben, o insan sürüsünden birinde yarattığım acıyı düşünüyor seviniyorum.

Üşüyerek uyandım. Başım dönüyordu. Midem kazınıyordu. Beyaz, sıvışkan bir çamur yığınının ortasından, bütün dikkatimi kullanarak, daha çok bulaşmamak istercesine doğruldum. Burnuma nerden çıktığını bilmediğim pis bir koku çarptı. Midem bulandı. Bir ara bu kokunun kendi kokum olduğunu artık, etimin, kemiğimin kokmaya başladığını düşündüm. Dışarı fırladım. Yarı belimden aşağısı çıplaktı. Geri döndüm. Pantolonumu ararken gözlerim karardı. İskemlenin yanına çöktüm. Kusacağım sandım. Ağzımdan yeşil, acı sular geldi. Ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Ayağa kalkacak gücü bulunca, iskemlenin hasırına geçen parmaklarımı kurtarıp, ayağa kalktım. Pantolonumu giydim. Sofaya çıktım. Duvara tutunarak banyoya yürüdüm. İçerden kilitledim. Burasının iç açıcı bir serinliği vardı. Soğuk su döküldüm. Kurulanırken, vücudumun

burnumu değdirebileceğim yerlerini kokladım. Sanki koku alma duyularım yitmişti. Banyodaki aynada çırıl-çıplak kendimi gördüm. Yusuf'u düşündüm. «Tıraş olup deniz kenarına gideyim belki açılırım» dedim içimden. Kendimi topladım. Usturayı aldım. Yağlı kösele parçasının üstüne sürttüm. Suratımı sabunladım. Gözlerimi aynaya diktim. İyice baklım kendime. Her hücreme ayrı ayrı baktım. Bir an elimdeki usturayı gırtlağıma bastırmak, orada geberip kalmak istedim. Böylece canımın çıkışını, ölüm ânımı da görecektim. Fışkıran kan aynanın üstünde bir leke yapacak, evdekiler banyonun kapısını kırıp girdiklerinde ağlıyarak kurtuluşlarını -benden- kutluyacaklardı. Benim için ağlıyarak... Al bir saçmalık daha. Usturayı yerine koydum. Suratımı yıkadım. O anda kendimden müthiş nefret ettim. Suratımı yumruklamaya, kafamı duvara çarpmaya, başladım. Kollarımı ısırmaya, bazı yerlerimi koparırcasına çekmeye, verebileceğim en son acıyı vererek onlardan kurtulmak isteği içinde taşların üstüne çöküp hayvanca sesler çıkararak ağlamıya başladım. - Ak soğuk taşların ortasında yüz kızartıcı bir leke. -

Kötüler de yaşar. Kötüler de. Ben de kötüyüm. Evet kötü yolu seçtim. Herkes benden tiksiniyor. Bir lekeyim ben. Ben de tiksiniyorum. Herkesten. Herkesten: Sürüp giden yaşamaktan.

«Ah niçin o anda...»

2.

Yola girmem için hastahaneye yatırdılar. On gündür boş bir odada yalnız sabah akşam gelen doktorla, hastabakıcıyı görüyorum. İlâç veriyorlar. Karşı koymadan içiyorum. İğne yapmamala-

rını söyledim. Doktor sebebini sormadı. «Peki» dedi. Bu küçüklükten gelen bir korku. Geldiğimin ikinci günü kitap istedim. Hastahanenin kitaplığından gelişi güzel iki kitap getirdiler. Saçma sapan şeylerdi. Okumadan geri gönderdim.

Dışardaki hayatımı, irkintili, tedirgin hayatımı özlüyordum. O akıp giden kalabalıkları. Bu özlemimi açıklıyamıyordum. Dışardayken bucak bucak kaçtığım bu sıkıntımın kaynaklarını burda... Gün geçtikçe bu sıkıntıların benim bir parçam olduğunu anladım.

İçimdeki konuşmalar artmıştı. Başımı yastığa koyar koymaz birkaç kişi içimde bağdaş kurup, konuşmaya başlıyorlardı. Bu uykumda da sürüp gidiyordu. Konuştuklarının içinde bana yabancı gelmiyen olaylarla yüklü sözler de geçiyordu. Benim bütün karşı koymam, onları susturmak için çabalamalarım hiç bir sonuç vermiyordu. Onlara kendimce bir biçim de veriyordum artık. İçimden koparıp atmanın imkânsızlığını görüyor, büsbütün umutsuzluğa düşüyordum.

Başım bir mengeneye sıkıştırılmışcasına ağrıyordu. Göz bebeklerime varan bir karıncalanmayla, yatağın üstünde oturmuş kendi kendime söyleniyordum. Alışkanlıklarım tepiyordu. İçkim, ince kemikli parmakların sardığı cıgaram. Cıgaram ki.. Pencerenin önüne gittim. Bu oda içinde yapabileceğim işler sınırlıydı. Dolasmak, yatmak, avluyu seyretmek, verilen cıgaraları belirli aralıklarla içmek... Avludaki büyük ağacın altında bir cenaze arabası duruvordu. Hastahanenin hemen bütün pencerelerinden süzülen ısıklar altında, araba açılan demir kapıya doğru gitti. Bu birkaç dakika süren olay beni çok ilgilendirdi.

«Ayak diriyorum daha... saçma... Burda mahpusum... Ben, ben... evet ben... İçiciyim ben.

Cigarama sardığım... Beyaz üyzlü adam... renksiz... bende. Bende... Gömleği içinde... has, has, has... Uyku, uyanık düş... Uykunun uyanık düşü... Esrarlı... Uzun ince, ince kemikli cıgara saklı... Esrarlı saklı cıgaranın uyanık esrarlı düşü... Ben, ben, ben... Her şeyden önce...»

Dayanamıyacağım. Dayanamıyacağım. Işığı yaktım. Odanın içinde gelişi güzel dolaşarak, anlamsız boş, bir hayatı ardımda sürüklemekten ne elde ettiğimi sordum kendime.

3.

«Geldiğinizden ne kadar başka çıkıyorsunuz, zaten söylemştim... Kurtuldunuz, kurtuldunuz, yeniden... tabiî, nasıl ? Gün geçlikçe o da kalmaz... Karamsarlığınız... daha önünüzde... genç... kurtuldunuz, bu... Umutsuzluk, görüyorsunuz ki... zaten öyle sanıyorum ki, öy... san...»

Dinlemedim, bu beyaz gömleğinin içinde, bana bir şeyler anlatmak isteyen, çırpınan beceriksiz, adamı-doktoru. Teyzem az ötede duruyordu. Bana bakıp gülümsüyordu. «Birazdan dışarı çıkacağız...» Elini uzattı doktor. Sıktım. Bir kelime olsun söylemeden arkamı döndüm dısarı çıktım. Bir zaman dış kapıda teyzemi bekledim. Geldi. Konuşmadan yürümeye başladık. Suratıma bakmaktan çekinir gibiydi. Bense gelip geçenlere, evlerin pencerelerine, kara, katranlı yüksek duvarlara, afişlere bakıyordum. Bunlar bana buruk bir sevinç veriyordu. Yeniden dışarda olmak...

«Şurdan bir arabaya binelim.»

«Hayır, ben yürümek istiyorum.»

Kendimi nasıl duyduğumu sordu.

«İyi» dedim. Ona eve gitmesini, biraz dolaşmak istediğimi söyledim.

«Annen biraz hasta» dedi. «Onun için seni almıya gelmedi.»

«İyi» dedim.

Onu bir arabaya bindirdim. Elimdeki bavulu verdim.

«Akşam erken gel.»

Cevap vermeden yürüdüm.

Sokaklardan, sokaklardan, insanların arasından geçtim. Her birini ayrı ayrı solur gibi... İnsan kokuları. Sürüp giden, her gün aynı yükü taşıyanların kokusu. Ama hiç de hastahanedekilere benzemiyorlar. Başka... Kirli, yağlı, istekli. Yataklara koşan, yataklara. Yemeklerini, içkilerini, yalnızlıklarını özliyen insanlar. Bir şarapcının kapısından geçtim. Şarap kokusu midemi bulandırdı. İçeri giremedim. Ellerim ceplerimde, caddede bir gidip bir gelerek, kararsız, -*kararsız; «Yusuf'a gidecek miyim? Ama bu...»* - Akşamın çökmesini bekledim. *«Gideyim. O kahvededir gene. Niçin gitmiyecek mişim? Çünkü.»* Kahvenin olduğu sokağa saptım. Köşeyi döner dönmez, kahvenin önünde Yusuf'u gördüm. Yanında bir adam vardı. Rengi soluktu. Sırtında açık renk yeni bir ceket vardı. Bu solgunluğunu daha da... «Yusuf. Yusuf». Hayır bağırmadım. Gerisin geriye döndüm. Başım dönüyordu. İçimde bir eziklik duydum. Bir cigara yaktım. Doğru dürüst bir cigara. Herkesin içtiğinden. Başkası bana yasak. *Yasak.* Adımlarımı yavaşlattım. Birden kalabalıkların arasından Yusuf'un suratını seçtim. Önüne bakarak yürüyordu. Demin konuştuğu adam da yanında yürüyordu. Karşı kaldırıma geçtim. Görmesin beni diye. Görüp de... Cigara içimdeki ezikliği arttırıyor gibime geldi. Ağzım apacıydı. Bir mağazanın camında silik görüntümü gördüm, «Eskisi.» Bir korkuya kapıldım.

«Sanki kendimden...» Cıgaramı bir duvarda ezdim. Hırsla ezdim. «Yeniden başlam...»

Hiç bir şey istemiyorum. Beynimi delen sorulardan uzaklaştım. Ne görünmek, ne lânetlenmek korkusu, hiç biri, hiç biri... Saplantılarımdan arınmışım. Dudağımı ısırıyorum. Kurtulmuşum. Peki şimdi ne yapacağım ? Hastahaneye girdiğim ilk günden beri dışarda olmayı istemiştim. «Ama böyle bom-boş mu?» Evet, bom-boş. Erkenden eve gittim. Yemkte beni bekliyorlardı. Hepsinin suratında anlıyamadığım bir sevincin aydınlığı vardı. «Kurtuldu, kurtuldu. Artık o da bizim gibi...» Çevremde hep bu sevinçli suratlarıyla dolaşacaklar. Hepsinin canı cehenneme.

4.

Odama çekildim. Pencerenin kenarına oturmuş, bütün bu olanları düşünüyordum. Hepsi bana anlamsız geliyordu. İyileşmeden önce kendi elimle kendi ömrümü kısaltan bir adam olduğumu söylüyorlardı. Şimdi bu sağlıklı ömrümde ne yapacaktım ? İçimde uyanan isteklerden kaçmak.. Böylece kurtuluşumu, bu saçma kurtuluşumu sürdürmek. Bir yalanın peşinde. Gerçekten hayatım bütün bir yalan olabilir. Bir yalan mıyım ? Kendimi aldatmak. Başkalarını. Başkalarını. Başkaları kim ? Ne yapacağım ? Çırpınıp durmak. Hep böyle. Her gün aynı. Bu korkunç devam. Bıktım: Kafamdaki ses ? Bir tıngırtı artık.

Bir adamın bağırışını duydum. Karşı evin kapısını tekmeliyor, yüksek sesle kapıyı açmalarını bağırıyordu. Birkaç evde ışıklar yandı. Pencereler açıldı. Kimbilir ne bekliyorlardı ? Durum öğrenilince içeri girdiler, ışıklarını söndürdüler. O fare deliği yuvalarında... Adam umutsuzlukla yere çöktü. Bir yardım ummuyor-

du artık. Birden bir buluş heyecanıyla ayağa fırladı. Az sonra nerden bulduğunu görmediğim küçük bir kazmayla evin, zaten çürümüş olan taşlarını sökmeye başladı.

Kazma sesleri kafamda çınlıyordu. Uyuyamıyacağımı anladım. Oturduğum yerden kalktım. Başım dönüyordu. Dışarda gerçekten böyle bir adam varmış gibi sokağa baktım. Sarı ışıklar içinde bom-boştu sokaklar. Sıkıntımın arttığını duydum. Konsolun üstündeki sürahiden bir bardak su doldurdum. «Kurtuldunuz, iyi oldunuz artık, sürdürmek, tabiî, tabiî...» Uyku haplarından iki tane aldım. Bir an duraladım. Şişeye baktım. Doluydu. Bütün hapları avucuma boşalttım. «Ölmek kurtuluş mu?» Düşsüz, sıkıntısız bir uykuya dalmak için. «Hiç ses olmıyacak. Kimse...» Çöken dünyamın yıkıntıları altında dümdüz, kokmamı bekliyerek, yattığım gibi, devinmesiz, ama gene de dolu dizgin gidiyordum.

İstanbul, Kasım 1956 - Mart 1958

İÇİNDEKİLER

I. K i t a p

Kaçkınlar I..... 7

prolog 9

odada 17

dışarda 28

epilog 45

II. K i t a p :

Kaçkınlar II 51

Kaçkınlar III 68

Kaçkınlar IV 84

KUTULMUŞ MATBAASI
İstanbul
1959

FİATI : 5 LİRA